

**CODUL DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALA AL
PERSONALULUI CONTRACTUAL DIN
SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA „SF.PANTELIMON”
FOCSANI VRANCEA**

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA A PERSONALULUI CONTRACTUAL

CAPITOLUL III

COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL

- ABATERILE DISCIPLINARE SI SANCTIUNILE APLICABILE.

CAPITOLUL IV

DISPOZITII FINALE

CAPITOLUL V

ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR

CAPITOLUL VI

ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

CAPITOLUL VII

ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI

CAPITOLUL VIII

ETICA SI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI

CAPITOLUL IX

CODUL DE ETICA AL ASISTENTULUI SOCIAL

CAPITOLUL X

ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A MOASEI SI A ASISTENTULUI MEDICAL

CAPITOLUL XI

ETICA SI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN

CAPITOLUL XII

ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC / JURIST

CAPITOLUL XII

ETICA SI CONDUITA PERSONALULUI TESA

PREAMBUL

MISIUNEA Spitalului Judetean de Urgenta "Sf. Pantelimon" Focsani, este de a deservi populatia prin prestarea unui act medical de calitate, intr-un mediu sigur si confortabil, astfel incat pacientii sa beneficieze de cele mai bune ingrijiri.

VIZIUNEA Spitalului Judetean de Urgenta "Sf. Pantelimon" Focsani in domeniul calitatii este de a dobandi si mentine o recunoastere a performantelor, bazata pe furnizarea unui act medical de inalta calitate, pe cresterea satisfactiei pacientilor si pe asigurarea sigurantei actului medical, a pacientilor si a angajatilor, promovarea bunelor practici medicale si implementarea tehnologiilor noi. Vom trata orice pacient ca fiind cel mai important si ne vom canaliza energia pentru a preveni, diagnostica, a trata si a oferi ingrijiri medicale, imbunatatind calitatea vietii pacientilor nostri.

Calitatea serviciilor noastre medicale trebuie să constituie un exemplu pentru unitățile medicale similare și o recomandare pentru pacienții noștri !

Principiile eticii sunt generale, indiferent de locul de munca al personalului angajat în spital, de aceea, orice abdicare de la principiul universalității, în virtutea căruia orice om este privit ca demn de respect și de ajutorare prin însăși calitatea sa umană, este un regres etic. De asemenea, un regres etic este orice abdicare de la principiul în virtutea căruia omul este un "scop in sine".

O serie de abateri de la relatiile interumane ce trebuie să se manifeste între membrii corpului medical, între corpul medical și celelalte categorii de personal din cadrul spitalului, între aceștia și beneficiarii serviciilor noastre, merită a fi enunțate și analizate tocmai pentru a stabili care sunt normele deontologice ce trebuie să ne conducă activitatea.

În dorinta de îmbunătățire a relatiilor interumane, conducerea Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea” a procedat la întocmirea prezentului cod de etică si deontologie profesională valabil pentru întreg personalul angajat al institutiei.

Fără a avea pretenția că actuala formă a codului este una perfectă, sau că dorim a substitui activitatea si autoritatea asociatiilor si organizatiilor profesionale-Colegiul Medicilor din România, Colegiul Medicilor Dentisti din România, Colegiul Farmacistilor din România, Ordinul Biologilor, Chimistilor si Biochimistilor din România, Ordinul Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din România, Colegiului National al Asistentilor Sociali, Colegiul Psihologilor din România, ș.a., vă aducem la cunostintă acest cod, cu precizarea că suntem deschiși oricăror critici, sugestii de imbunătățire și dezvoltare, atât din partea personalului Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea”, cât si din partea pacientilor beneficiari ai serviciilor medicale sau ale aparținătorilor care dezvoltă un interes pentru acest cod.

Legislatie

Elaborarea prezentului **COD DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ** a personalului Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea” are la bază, ca temei legal, următoarea legislație în vigoare:

-Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

-Legea nr.477/2004 privind Codul de conduita a personalului contractual din autoritatile și institutiile publice;

-Hotărârea Colegiului Medicilor din România nr.2/2012 privind adoptarea Statutului și a Codului de deontologie medicala ale Colegiului Medicilor din Romania;

-Decizia Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 15/2010 privind adoptarea Codului deontologic al medicului dentist;

-Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 1/2005 privind adoptarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, cu modificări ulterioare;

-Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog și chimist;

-O.U.G.nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România;

-Hotărârea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moasei și al asistentului medical din România;

-Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului social;

-Hotărârea Colegiului Național al Asistenților Sociali nr.1/2007 privind Codul deontologic al profesiei de asistent social, cu modificări ulterioare;

-Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;

-H.G.nr. 788/2005 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;

-Codul Deontologic al Profesiei de Psiholog cu drept de liberă practică;

-Codul Deontologic al Psihologului clinician, consilierului psihologic și psihoterapeutului din România;

-Legea nr. 514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare;

-Statut 1/2004 al profesiei de consilier juridic;

-Codul deontologic al consilierului juridic;

-Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 856 din 5 decembrie 2011;

-Ordinul MFP nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditoriului intern;

-Legea nr. 571/14.12.2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;

-Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului;

-Norme de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003 , publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 356 din 22/04/2004.

• Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;

• Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Lege nr. 184 din 17 octombrie 2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
- Legea nr. 174/2015 pentru aprobarea OUG nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Hotărârea Guvernului nr. 583 din 10 august 2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
- Hotărârea Guvernului nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 525 din 27 iulie 2016 pentru aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020 privind managementul strategic al funcției publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 4108/2015 pentru aprobarea procedurii privind completarea și transmiterea informațiilor privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici și implementarea procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice.
- Codul de conduită al entității publice;

CAPITOLUL I
DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

Art. 1. - Domeniul de aplicare

(1) Codul de conduita a personalului contractual din cadrul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, reglementeaza normele de conduita profesionala a personalului contractual.

(2) Normele de conduita profesionala prevazute de prezentul cod de conduita sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, incadrat in baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificarile ulterioare.

Art. 2. - Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduita urmaresc sa asigure cresterea calitatii serviciului public, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a faptelor de coruptie , prin:

- a) reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului institutiei publice si al personalului contractual;
- b) informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului ;
- c) crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre cetateni si personalul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea,

Art. 3. - Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului contractual sunt urmatoarele:

- 1. Prioritatea interesului public** - principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a considera interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei;
- 2. Asigurarea egalitatii de tratament al cetatenilor** in fata autoritatilor si institutiilor publice principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a aplica acelasi regim juridic in situatii identice sau similare;
- 3. Profesionalismul** - principiu conform caruia personalul contractual are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
- 4. Impartialitatea si nediscriminarea** - principiu conform caruia angajatii contractuali sunt obligati sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atributiilor functiei;
- 5. Integritatea morala** - principiu conform caruia personalului contractual ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- 6. Libertatea gandirii si a exprimarii** - principiu conform caruia personalul contractual poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
- 7. Cinstea si corectitudinea** - principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul contractual trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu;

8. Deschiderea si transparenta – principiu conform caruia activitatile desfasurate de angajatii spitalului – personal contractual – in exercitarea atributiilor functiilor sunt publice si pot fi supuse monitorizarii cetatenilor.

Art. 4. – Termeni

In intelesul prezentei legi, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

1. Personal contractual ori angajat contractual - persoana numita intr-o functie in cadrul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare;

2. Functie - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite de autoritatea sau institutia publica, in temeiul legii, in fisa postului;

3. Interes public - acel interes care implica garantarea si respectarea de catre institutiile si autoritatile publice a drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale cetatenilor, recunoscute de Constitutie, legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte, precum si indeplinirea atributiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficientei, eficacitatii si economicitatii cheltuirii resurselor;

4. Interes personal - orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personalul contractual prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei;

5. Conflict de interese - acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute;

6. Informatie de interes public - orice informatie care priveste activitatile sau care rezulta din activitatile unei autoritati publice ori institutii publice, indiferent de suportul ei;

7. Informatie cu privire la date personale - orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.

CAPITOLUL II
NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA A PERSONALULUI
CONTRACTUAL

Art. 5. - Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Personalul contractual are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul cetatenilor, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor autoritatilor si ale institutiilor publice, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.

(2) In exercitarea functiei personalul contractual are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea publicului in integritatea, impartialitatea si eficacitatea serviciilor oferite de Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea,

Art. 6. - Respectarea Constitutiei si a legilor

(1) Angajatii contractuali au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legele tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul contractual trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

Art. 7. - Loialitatea fata de Institutia Sanitara

(1) Personalul contractual are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Angajatilor contractuali le este interzis:

a) sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea, cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care autoritatea sau institutia publica in care isi desfasoara activitatea are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;

c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;

d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor functionari publici sau angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;

e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau autoritatii ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

Art. 8. - Libertatea opiniilor

(1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii contractuali au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea,

(2) In activitatea lor angajatii contractuali au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

(3) In exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Art. 9. - Activitatea publica

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul autoritatii sau institutiei publice, in conditiile legii.

(2) Angajatii contractuali desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de manager.

(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii contractuali pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei.

Art. 10. - Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

(1) In relatiile cu personalul contractual si functionarii publici din cadrul autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea, precum si cu persoanele fizice sau juridice, angajatii contractuali sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

(2) Personalul contractual are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si ale persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- a) intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvaluirea aspectelor vietii private;
- c) formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.

(3) Personalul contractual trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatii publice, prin:

a) promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;

b) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 11. - Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul contractual care reprezinta autoritatea sau institutia publica in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea,.

(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii contractuali au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

(3) In deplasarile in afara tarii, personalul contractual este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

Art. 12. - Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii contractuali nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor publice detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Art. 13. - Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) In procesul de luare a deciziilor angajatii contractuali au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.

(2) Angajatii contractuali au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre autoritatea sau institutia publica, de catre alti functionari publici, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 14. - Obiectivitate in evaluare

(1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii contractuali au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.

(2) Personalul contractual de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.

(3) Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile enuntate.

Art. 15. - Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

(1) Personalul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul contractual nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Angajatii contractuali au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.

(4) Angajatii contractuali au obligatia de a nu impune altor angajati contractuali sau functionari publici sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 16. - Utilizarea resurselor publice

(1) Personalul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a spitalului, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar. Personalul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.

(2) Personalul contractual trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

(3) Personalului contractual care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora fara aprobarea conducerii institutiei.

Participarea pacientilor la programe de educatie si cercetare medicala.

Institutia recunoaste importanta activitatii de educatie clinica si de cercetare in domeniul medical si ca atare se implica activ in astfel de activitati. De asemenea, institutia recunoaste dreptul pacientilor de a considera valorile proprii culturale, profesionale si spirituale, ca acestea ar putea sa fie in conflict cu participarea acestora in programe de educatie sau de cercetare medicale.

Pacientii vor fi informati in legatura cu derularea unor astfel de programe si vor avea dreptul sa refuze participarea lor in activitati de acest tip.

Art.17 – Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

Orice angajat contractual poate achizitiona un bun aflat in proprietatea institutiei, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:

- a) Cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;
- b) Cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
- c) Cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces

Dispozitiile de mai sus se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea institutiei.

Personalului institutiei ii este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile institutiei, supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

Prevederile de mai sus se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese.

CAPITOLUL III
COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA
PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL

Art. 17. - Sesizarea

(1) Conducerea Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, poate fi sesizata de orice persoana cu privire la:

- a) incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita de catre angajatii contractuali;
- b) constrangerea sau amenintarea exercitata asupra angajatului contractual pentru a-l determina sa incalce dispozitiile legale in vigoare ori sa le aplice necorespunzator.

(2) Sesizarea prevazuta mai sus nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii,

(3) Angajatii Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, nu pot fi sanctionati sau prejudiciati in nici un fel pentru sesizarea cu buna-credinta a organelor disciplinare competente, in conditiile legii.

(4) Conducerea Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, va verifica actele si faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidentialitatii privind identitatea persoanei care a facut sesizarea.

Art. 18. - Solutionarea sesizarii

(1) Rezultatele activitatii de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza intr-un raport pe baza caruia Conducerea Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, va formula recomandari cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate.

(2) Recomandarile Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, vor fi comunicate:

- a) angajatului spitalului sau persoanei care a formulat sesizarea;
- b) angajatului contractual care face obiectul sesizarii;

Abaterile disciplinare si sanctiunile aplicabile.

Sanctiunidisciplinare generale

(1) Abaterea disciplinară este o faptă în legătură cu munca și care constă într-o acțiune sau inacțiunea săvârșită cu vinovăție de către salariat, prin care acesta a încălcat normele legale, ROF, Regulamentul Intern, Contractul individual de muncă sau Contractul colectiv de muncă aplicabil, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhici. Abaterea disciplinară atrage răspunderea disciplinară a salariatului.

(2) Sanctiunile disciplinare pe care le poate aplica angajatorul în cazul în care salariatul săvârșește o abatere disciplinară sunt:

a) avertismentul scris;

b) suspendarea contractului individual de muncă pentru o perioadă ce nu poate depăși 10 zile lucrătoare;

- c) retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o durată ce nu poate depăși 60 de zile;
  - d) reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5 - 10%;
  - e) reducerea salariului de bază și/sau, după caz, și a indemnizației de conducere pe o perioadă de 1-3 luni cu 5-10%;
  - f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă
- (3) În cazul în care, prin statute profesionale aprobate prin lege specială, se stabilește un alt regim sancționator, va fi aplicat acesta.
- (4) Amenzile disciplinare sunt interzise.
- (5) Pentru aceeași abatere disciplinară se poate aplica numai o singură sancțiune.
- (6) Angajatorul stabilește sancțiunea disciplinară aplicabilă în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de salariat, avându-se în vedere următoarele:
- a) împrejurările în care fapta a fost săvârșită;
  - b) gradul de vinovăție a salariatului;
  - c) consecințele abaterii disciplinare;
  - d) comportarea generală în serviciu a salariatului;
  - e) eventualele sancțiuni disciplinare suferite anterior de către acesta.
- (7) Sub sancțiunea nulității absolute, nici o măsură, cu excepția avertismentului scris nu poate fi dispusă mai înainte de efectuarea unei cercetări disciplinare prelabile.
- (8) Abaterea salariaților din subordinea sefilor de secții, compartimente, birouri, care se constata de către aceștia, se înaintea în scris managerului, care, după caz, o va îndrepta, în funcție de abatere, Comisiei de disciplină sau Consiliului etic, constituite la nivel de unitate, având componenta și atribuțiile specificate în R.O.F.
- (9) În vederea desfășurării cercetării disciplinare prelabile, salariatul va fi convocat în scris de Comisia de disciplină sau Consiliul etic, după atribuțiile specifice, să efectueze cercetarea disciplinară prelabilă, precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii.
- (10) Neprezentarea salariatului la convocarea făcută în condițiile prevăzute, fără un motiv obiectiv dă dreptul angajatorului să dispună sancționarea, fără efectuarea cercetării disciplinare prelabile.
- (11) În cursul cercetării disciplinare prelabile salariatul are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere persoanei împuternicite să utilizeze în cursul cercetării toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare, precum și dreptul să fie asistat, la cererea sa, de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este.

(12) Comisia de disciplina sau Consiliul etic, dupa efectuarea cercetarii disciplinare, inaintea procesul verbal al cercetarii disciplinare in care se regasesc concluziile cercetarii, impreuna cu toate actele care stau la baza acestuia si propune managerului sanctiunea disciplinara, iar acesta va decide asupra aplicarii sanctiunii.

(13) Angajatorul dispune aplicarea sanctiunii disciplinare printr-o decizie emisa in forma scrisa, in termen de 30 de zile calendaristice de la data luarii la cunoastinta despre savarsirea abaterii disciplinare, dar nu mai tarziu de 6 luni de la data savarsirii faptei.

(14) Sub sanctiunea nulitatii absolute, in decizie se cuprind in mod obligatoriu:

- a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinara;
- b) precizarea prevederilor din statutul de personal, regulamentul intern sau contractul colectiv de munca aplicabil, care au fost incalcate de salariat;
- c) motivele pentru care au fost inlaturate apararile formulate de salariat in timpul cercetarii disciplinare prelabile sau motivele pentru care nu a fost efectuata cercetarea;

Sanctiuni disciplinare speciale

(1) Sanctiunile speciale sunt prevazute de anumite legi privind exercitarea profesiunilor specifice sistemului sanitar;

(2) Medicii raspund disciplinar pentru nerespectarea Codului de deontologie medicala si a regulilor de buna practica profesionala, pentru orice fapte savarsite in legatura cu profesia, care sunt de natura sa prejudicieze onoarea si prestigiul profesiei.

(3) Raspunderea disciplinara este prevazuta in Lg.95/2006 si Decizia nr. 3/2005 al Colegiului medicilor din Romania privind adoptarea Statutului si a Codului de deontologie medicala a Colegiului Medicilor din Romania

(4) Farmacistii raspund disciplinar pentru nerespectarea legilor si a regulamentelor profesionale, pentru orice fapta savarsita in legatura cu profesia sau in afara acesteia;

(5) Raspunderea disciplinara a farmacistilor este prevazuta de Legea privind exercitarea profesiei de farmacist si Decizia nr. 2/2009 al Colegiului Farmacistilor din Romania privind aprobarea Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania si a Codului deontologic al farmacistului

(6) Asistentii medicali care incalca normele de exercitare a profesiei si nu respecta Codul de etica si deontologic al asistentului medical raspund disciplinar, in functie de gravitatea abaterii.

(7) Raspunderea disciplinara pentru asistentii medicali se aplica in conformitate cu prevederile Ordonanta de urgenta nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa si a profesiei de asistent medical, precum si organizarea si functionarea Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania si Statutul profesional si Hotararea nr. 2/2009 a Adun. Gen. Nat. a Ord. Asist. Med. Gen., Moaselor si Asist. Med. din Rom. privind adoptarea Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania

CAPITOLUL IV - DISPOZITII FINALE

Art. 19. - Raspunderea

(1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea,, in conditiile legii.

(2) Organele cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare.

(3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.

(4) Personalul Spitalului Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 20. - Asigurarea publicitatii

Pentru informarea cetatenilor se va asigura afisarea codul de conduita pe site-ul spitalului, www.spitalvn.ro.

CAPITOLUL V ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR

Art.21. Domeniul de aplicare si principii generale

(1) Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferinta, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.

(2) In exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricaror alte interese.

(3) In exercitarea profesiei sale, medicul este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical. Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea.

(4) Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile stiintei medicale, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale medicale. Medicul trebuie ca, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale.

(5) Medicul care ofera informatii medicale in mass-media trebuie sa verifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

Art.22 Indatoriri generale

Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate

(1) Medicul are independenta profesionala absoluta, libertatea absoluta a prescriptiilor si actelor medicale pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea. In cazul limitarii prin constrangeri administrative si/sau economice a independentei sale, medicul nu este raspunzator.

(2) Medicul nu va garanta vindecarea afectiunii pentru care pacientul i s-a adresat.

(3) In activitatea medicala ce se desfasoara in echipa (sectii de spital, proces de invatamant medical tip rezidentiat), raspunderea pentru actele medicale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si medicului care efectueaza direct actul medical, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. In echipele interdisciplinare, seful echipei se considera a fi medicul din specialitatea in care s-a stabilit diagnosticul major de internare, daca nu exista reglementari speciale care sa prevada altfel.

(4) Incredintarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa controlului personal, constituie abatere deontologica. Exprimarea consimtamantului informat al pacientului pentru tratament nu inlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greseli profesionale.

Art. 23. - Secretul profesional este obligatoriu, cu exceptia situatiilor prevazute de lege.

(1) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum si probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstante in legatura cu boala. Secretul profesional persista si dupa terminarea tratamentului sau decesul pacientului. Secretul profesional trebuie pastrat si fata de apartinatori, daca pacientul nu doreste altfel.

(2) Secretul profesional trebuie pastrat fata de colegi, cadre sanitare si institutiile medicale care nu sunt implicate in actul medical al pacientului in cauza. In comunicările stiintifice cazurile vor fi in asa fel prezentate incat identitatea bolnavului sa nu poata fi recunoscuta.

(3) In cazul in care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Medicii sefi ai unitatilor medicale sunt obligati sa ia toate masurile in asa fel incat accesul mass-media la pacient sa se faca numai cu acceptul medicului curant si al pacientului. Acordarea de informatii cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant si al sefului unitatii medicale. Evidentele medicale trebuie pastrate ca materiale secrete profesionale.

Art.24. Reguli generale de comportament in activitatea medicala

(1) Medicul nu poate trata un pacient fara a-l examina medical in prealabil, personal. Numai in cazuri exceptionale, de urgenta sau in cazuri de forta majora (imbolnaviri pe nave maritime aflate in mers, pe avioane in zbor, locuri inaccesibile sau in timp util) se vor da indicatii de tratament prin mijloace de telecomunicatii.

(2) Medicul poate executa o activitate medicala doar daca are pregatire si practica suficienta pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplica in cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvata altfel.

(3) Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate si pentru manuirea carora are pregatire ori suficienta practica.

(4) Daca in urma examinarii sau in cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alti specialisti sau va indruma bolnavul catre acestia. In caz de pericol de moarte iminent, medicul va ramane langa pacient atat timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional. Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeasi grija si aceeasi atentie ca si cel care are sanse de vindecare.

(5) Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar si a sanselor de insanatosire.

(6) Medicul va evita sa trezeasca prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decat este ea in realitate. Medicul va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale bolnavului, exprimandu-si parerea numai daca este solicitat si numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii bolnavului.

(7) Medicul nu trebuie sa se implice in problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau.

Art. 25 Obligativitatea acordarii asistentei medicale

(1) Medicul care se gaseste in prezenta unui bolnav sau ranit in pericol are obligatia sa ii acorde asistenta la nivelul posibilitatilor momentului si locului ori sa se asigure ca cel in cauza primeste ingrijirile necesare.

(2) In caz de calamitati naturale sau accidentari in masa, medicul este obligat sa raspunda la chemare, chiar sa isi ofere de bunavoie serviciile medicale imediat ce a luat cunostinta despre eveniment.

(3) Medicul, medicul dentist, asistentul medical/moaşa au obligaţia de a acorda asistenţă medicală/îngrijiri de sănătate unei persoane doar dacă au acceptat-o în prealabil ca pacient, exceptie facand situatiile de urgenta.

(4) Medicul poate refuza acordarea de ingrijiri de sanatate doar in cazurile prevazute la art.664 alin1, lit.c din Legea 95/2006:

-atunci când pacientul este trimis altui medic, furnizând toate datele medicale obținute, care justifică asistența altui medic cu competențe sporite;

-pacientul manifestă o atitudine ostilă și/sau ireverențioasă față de medic.

(5) Medicul este obligat să pună la dispoziție confratele care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz.

Intretinerea și folosirea cunoștințelor profesionale.

Art. 26 Educația medicală continuă

Medicii au datoria de a-și perfecționa continuu cunoștințele profesionale. În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie să primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decât după evaluarea raportului risc-beneficiu.

Art. 27 Integritatea și imaginea medicului

(1) Medicul trebuie să fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiunii medicale pentru a merita stima și încrederea pacienților și a colaboratorilor.

(2) Medicul nu trebuie să se folosească de un mandat electoral, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela.

(3) Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale.

(4) Informațiile privind serviciile medicale sunt acceptate, cu condiția să fie corecte, și se pot referi la:

a) sediul profesional, orele de funcționare, conducerea instituției medicale;

b) specialitatea și titlul medicului;

c) metodele de diagnostic și tratament folosite. Aceste informații trebuie să se refere numai la metode de diagnostic și tratament fundamentate științific și acceptate în lumea medicală. Nu trebuie să conțină informații eronate sau care ar putea induce pacienții în eroare;

d) tarifele percepute.

(5) Aceste informații nu trebuie să inducă pacienților impresia că neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune în pericol starea de sănătate fizică sau psihică.

(6) Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, făcute în scop științific, nu se consideră reclama.

(7) Medicul nu trebuie să facă propagandă în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără să sublinieze și rezervele ce se impun.

(8) Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale.

(9) Este interzisă medicului practicant implicarea în distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.

(10) Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonorează profesia medicală.

Art. 28 Orice medic trebuie să se abțină, chiar în afara vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea acesteia.

(1) Medicul nu poate fi obligat să își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale.

(2) Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiintifica este interzisa.

(3) Este interzisa acordarea de facilitati, colaborarea sau sprijinirea oricarei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligatia de a sesiza existenta unor astfel de situatii colegiului teritorial al medicilor.

Art. 29 Onorarii si atragerea bolnavilor

(1) Este interzisa emiterea oricarui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.

(2) Este interzisa medicului practicarea concurentei neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionata fata de costul real al serviciului medical, in scopul atragerii clientelei.

(3) Este admis serviciul gratuit in scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai tarziu la 3 zile dupa acordarea asistentei medicale.

Îndatoriri fata de bolnavi

Art 30 Respectarea drepturilor persoanei

(1) Medicul trebuie sa respecte dreptul persoanei in privinta optiunii libere asupra medicului sau curant si chiar sa faciliteze aceasta posibilitate.

(2) Un medic care este solicitat sau are obligatia sa examineze o persoana privata de libertate ori sa dea ingrijiri in mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie si numai prin simpla prezenta, sa cautioneze sau sa favorizeze atingerea integritatii fizice ori psihice a vreunui detinut, inclusiv a demnitatii acestuia. Daca medicul constata ca persoana privata de libertate a suportat maltratari, are obligatia sa informeze autoritatea judiciara.

Art. 31 Relatia cu pacientul

(1) Exercitarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relatii umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal. Este interzis ca medicul curant sa intretina relatii sexuale cu pacientii sai sau sa-i supuna pe acestia unor acte degradante pentru fiinta umana.

(2) Medicul trebuie sa dea dovada de diligența maxima in stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat si in evitarea complicatiilor previzibile la pacientul aflat in ingrijirea sa.

(3) Prescriptiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurandu-se ca a fost inteles complet de catre bolnav si anturajul acestuia, mergand pana la incercarea de a supraveghea executarea tratamentului.

(4) Din momentul in care a raspuns unei solicitari, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului in cauza ingrijiri constiincioase si devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicala sau la un specialist cu competente superioare.

(5) Medicul curant are obligatia de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obtinerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala.

(6) in caz de razboi, cataclisme, epidemii si atentate, medicul nu are dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente in conformitate cu legea.

Art. 32 Consimtamantul

(1) Pentru orice interventie medicala diagnostica sau terapeutica este necesar consimtamantul informat al pacientului. Consimtamantul pacientului va fi exprimat in conditiile

legii. Consimtamantul va fi dat dupa informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile si beneficiile acestora.

(2) in situatia pacientilor minori, incompetenti sau care nu isi pot exprima vointa, consimtamantul va apartine reprezentantilor legali. Daca medicul curant apreciaza ca decizia reprezentantului legal nu este in interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul si a lua decizia.

(3) in situatii de urgenta, cand este pusa in pericol viata pacientului, iar acesta nu isi poate exprima vointa si rudele sau reprezentantii legali nu pot fi contactati, consimtamantul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmand ca informarea acestuia sa se faca ulterior.

(4) Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta si tact, tinandu-se cont de starea psihica a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit si familiei doar daca pacientul consimte la aceasta. In cazul in care se considera ca dezvaluirea prognosticului infaust va dauna pacientului sau atunci cand acesta nu doreste sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei.

Art.33 Probleme ale ingrijirii minorilor

Medicul trebuie sa fie aparatorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci cand apreciaza ca starea de sanatate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj. Daca medicul apreciaza ca un minor este victima unei agresiuni sau privatuni, are obligatia de a-l proteja uzand de prudenta si anuntand autoritatea competenta.

Art. 34 Eliberarea de documente

(1) Este interzisa eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezenta sau a unor rapoarte tendentioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectiva.

(2) Medicul poate emite certificate, atestate si documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatari si a examenelor necesare in acest scop.

(3) Este interzis ca informatiile medicale sa fie prezentate deformat sau ascunse.

(4) Documentele medicale vor respecta forma prevazuta de lege. Documentele medicale nu trebuie sa contina mai multe date decat este necesar scopului pentru care acestea sunt intocmite si eliberate. Persoana la care se refera documentul medical emis are dreptul de a fi informata cu privire la continutul acestuia.

Art.35 Indatoriri fata de public

(1) Medicul chemat intr-o familie ori colectivitate trebuie sa se ingrijeasca de respectarea regulilor de igiena si de profilaxie. El va semnala bolnavului si anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei insisi, dar si fata de comunitate si colectivitate.

(2) Medicul are obligatia morala de a aduce la cunostinta organelor competente orice situatie de care afla si care reprezinta un pericol pentru sanatatea publica.

Art. 36 Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea

(1) Medicul va trebui sa isi trateze confratii asa cum ar dori el insusi sa fie tratat de ei. In baza spiritului de corp, medicii isi datoreaza asistenta morala. Schimbul de informatii intre medici privind pacientii trebuie sa se faca obiectiv si in timp util, in asa fel incat asistenta medicala a pacientilor sa fie optima.

(2)Daca un medic are neintelegeri cu un confrate, trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din Romania.

Art. 37. - Este interzisa raspandirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate.

(1) Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept.

(2) Constituie incalcare a regulilor etice blamarea si defaimarea colegilor (critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si autoritatea acestuia.

(3) Atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiului Medicilor din Romania, inainte de a se adresa autoritatilor competente.

Art. 38 Consultul medical

(1) Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.

(2) Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul. Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examenilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti etc.

(3) In consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discutia cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati.

(4) Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant. In cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personala. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.

(5) Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a anturajului acestuia.

(6) Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului. Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult.

(7) In cazul in care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fara explicatii. In urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participantii la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

Art. 39 Raporturi cu alti profesioniști sanitari

Medicii vor avea raporturi bune, in interesul pacientilor, cu ceilalti profesioniști din domeniul medical.

Situatii speciale

Art. 40 Reguli privind cercetarea medicala pe subiecti umani

(1) Cercetarea medicala pe subiecti umani se face cu respectarea prevederilor conventiilor si declaratiilor internationale la care Romania este parte semnatar.

(2) Medicul implicat in cercetarea biomedicala are datoria de a promova si proteja viata, sanatatea, intimitatea si demnitatea subiectilor umani care participa la cercetare. In desfasurarea cercetarii medicale pe subiecti umani trebuie acordata o protectie deosebita populatiilor vulnerabile, cum ar fi:

a) persoane dezavantajate din punct de vedere economic si medical;
b) persoane care nu isi pot da consimtamantul pentru participarea intr-o cercetare medicala (minori, persoane incompetente, persoane care datorita starii lor nu isi pot exprima vointa);

c) persoane care sunt susceptibile a-si da consimtamantul sub presiune (de exemplu, persoane in detentie, militari);

d) persoane care nu beneficiaza personal din cercetare;

e) persoane pentru care cercetarea medicala este combinata cu ingrijirea medicala.

(3) in cercetarea pe subiecti umani, binele individului primeaza asupra binelui societatii in general si al stiintei. Cercetarea medicala in scopul progresului medical trebuie sa se faca doar in ultima instanta pe subiecti umani. Aceasta trebuie sa se efectueze in conformitate cu datele stiintifice existente, cu alte surse relevante de informare si cu datele obtinute din experimentarea pe animale, atunci cand aceasta este posibila. Principalul scop al cercetarii medicale pe subiecti umani este de a imbunatati metodele profilactice, diagnostice si de tratament, intelegerea etiologiei si a patogenezei unei afectiuni.

(4) Nu se poate intreprinde nici o cercetare pe o persoana, decat daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

a) nu exista nici o metoda alternativa la cercetarea pe fiinte umane, de eficacitate comparabila;

b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionate in comparatie cu beneficiile potentiale ale cercetarii;

c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanta competenta dupa ce a facut obiectul unei examinari independente asupra pertinentei sale stiintifice, inclusiv al unei evaluari a importantei obiectivului cercetarii, precum si al unei examinari pluridisciplinare a acceptabilitatii sale pe plan etic;

d) persoana pe care se fac cercetari este informata asupra drepturilor sale si asupra garantiilor pentru protectia sa;

e) exista consimtamantul participantilor.

f) Protocolul cercetarii trebuie sa fie evaluat de o comisie de etica, formata din persoane independente fata de cercetatori sau sponsori. Comisia de etica ce efectueaza evaluarea proiectului trebuie sa fie informata cu privire la desfasurarea cercetarii si are dreptul de a monitoriza cercetarile in derulare. Cercetarea medicala pe subiecti umani trebuie sa fie efectuata numai de catre persoane calificate in acest sens. Aceasta persoana are responsabilitatea privind subiectii implicati in cercetare, chiar daca acestia si-au exprimat consimtamantul informat pentru participare. Experimentul clinic (cercetarea fara scop terapeutic) este admisibil din punct de vedere etic daca nu comporta nici un risc serios previzibil. Cercetatorii care conduc experimentul clinic sunt obligati sa il intrerupa daca apare pericolul vatamarii sanatatii subiectului sau cand acesta cere sistarea experimentului. Cercetarea medicala pe subiecti umani se poate derula doar daca potentialele beneficii sunt superioare riscurilor. Impunerea cu forta sau prin inducerea in eroare a experimentului pe om constituie o grava incalcare a principiilor eticii medicale. Participarea subiectilor umani in cercetare se poate face numai voluntar si numai dupa ce acestia au fost informati adecvat cu privire la: scopurile, metodele cercetarii, riscurile si beneficiile anticipate. De asemenea, subiectii trebuie informati ca se pot retrage oricand din cercetare, fara ca acest lucru sa ii prejudicieze in vreun fel.

(5) Consimtamantul informat al participantilor trebuie luat cu respectarea prevederilor legale.

(6) Refuzul unui pacient de a participa intr-o cercetare nu trebuie sa influenteze calitatea relatiei medic-pacient. In cazul minorilor, consimtamantul va fi obtinut de la apartinatori sau de la reprezentantul legal, fiind necesar si acceptul minorului de a participa in cercetare. Este necesar un maximum de prudenta in a utiliza minorii in experimentele medicale si numai daca riscurile sunt minime.

(7) in cazul persoanelor incompetente sau incapabile de a-si exprima vointa, consimtamantul va fi obtinut de la apartinatori sau de la reprezentantii legali.

(8) Includerea in cercetarea medicala a subiectilor incompetenti sau care nu isi pot exprima vointa se va face numai atunci cand cercetarea nu poate fi efectuata folosindu-se persoane competente (conditia fizica sau psihica ce impiedica obtinerea consimtamantului informat este o caracteristica necesara a populatiei incluse in studiu) si numai daca riscurile sunt minore. Medicul trebuie sa ia toate masurile necesare pentru protejarea intimitatii subiectilor participanti in cercetare, pentru pastrarea confidentialitatii informatiilor despre subiecti, si trebuie sa minimalizeze pe cat posibil impactul cercetarii asupra integritatii fizice, mentale si a personalitatii acestora.

(9) Cercetarile facute in scop terapeutic constituie aplicarea pentru prima data la om a unor procedee medicale sau chirurgicale si se vor face exclusiv in scop curativ. In asemenea cercetari trebuie sa existe o proportionalitate justa, in favoarea bolnavului, intre riscurile procedeeului nou si gravitatea cazului; pericolele posibile ale procedeeului nou sa nu intreaca in gravitate evolutia probabila a bolii de baza sau a tratamentelor cunoscute si aplicate pana in prezent.

(10) Folosirea unui placebo in cercetari medicale combinate cu ingrijirea pacientilor este admisa numai atunci cand nu exista metode profilactice, diagnostice sau terapeutice demonstrate pentru subiectii participanti ori atunci cand pacientii care primesc placebo nu sunt expusi unor riscuri suplimentare.

(11) Participantii intr-o cercetare medicala trebuie sa aiba acces la beneficiile rezultate din aceasta, dupa incheierea cercetarii.

(12) Publicarea rezultatelor unei cercetari medicale pe subiecti umani se va face cu respectarea acuratetei datelor si numai in conditiile in care sunt respectate normele etice nationale si internationale care guverneaza cercetarea medicala pe subiecti umani. Se interzice provocarea de imbolnaviri artificiale unor oameni sanatosi, din ratiuni experimentale.

(13) In toate cazurile de cercetari clinice, pentru verificarea pe om a eficacitatii unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros conditia consimtamantului voluntar al subiectului.

(14) Experimentarea umana trebuie sa respecte un numar de reguli:

a) sa fie precedata de o serioasa experimentare pe animal;

b) subiectul sa accepte voluntar, sa fie major, in stare de libertate si perfect informat despre riscuri;

c) in cazul unor maladii incurabile, la subiecti in stadiul terminal, remediul nu trebuie sa provoace suferinta suplimentare si sa existe sanse rezonabile de a fi util;

d) nu pot fi experimentate remedii care ar altera psihicul sau constiinta morala. Se interzice orice activitate terapeutica sau experimentală pe om din simple ratiuni de orgoliu profesional ori stiintific, de al carei rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezeaza principiile culturale ori morale ale comunitatii. Experimentele privind clonarea fiintei umane sunt interzise.

Art. 41 Exercițiul medicinei de expertiza judiciara

(1) Subiectul va fi informat in prealabil despre sensul examinarii, de catre expertul care nu a avut niciodata nici o relatie de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influenta

rationamentele. In acest din urma caz expertul are obligatia de a se recuza, informand forurile competente cu privire la motivele recuzarii.

(2) Expertizatul il poate recuza pe expert, acesta trebuind sa se supuna dorintei expertizatului.

(3) Raportul final nu va contine decat elemente de raspuns la chestiunile puse in decizia de numire a expertului. In rest, expertul este supus secretului profesional.

Art. 42 Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

(1) Medicul trebuie sa incerce reducerea suferintei bolnavului incurabil, asigurand demnitatea muribundului. Se interzice cu desavarsire eutanasia, adica utilizarea unor substante sau mijloace in scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea si prognosticul bolii, chiar daca a fost cerut insistent de un bolnav perfect constient.

(2) Medicul nu va asista sau indemna la sinucideri ori autovatamari prin sfaturi, recomandari, imprumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicatie sau ajutor in acest sens. Nici o mutilare nu poate fi practicata fara o justificare medicala evidenta, serios documentata si fara consimtamantul informat al pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta cu risc vital.

(3) Prin actele sale profesionale, de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie sa supuna pacientul nici unui risc nejustificat, chiar daca exista cererea expresa a acestuia din urma.

(4) intreruperea de sarcina poate fi practicata in cazurile si in conditiile prevazute de lege. Orice medic este liber sa refuze fara explicatii cererea de intrerupere voluntara a sarcinii.

CAPITOLUL VI **ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI**

Art. 43 Principii generale

(1) Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;
- g) în exercitarea profesiei farmaciștii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să-și acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- h) farmaciștii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în nici un fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

(2) În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să-și asume responsabilitatea. Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să-și păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

(3) Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin supravegherea respectării de către farmaciști a îndatoririlor profesionale și a eticii profesionale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale.

Standarde deontologice

Art. 44 Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

(1) În vederea îndeplinirii atribuțiilor. 8, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- a) să-și exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
- b) să-și îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- c) să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să-și respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independență profesională;
- d) să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- e) să-și îndeplinească personal atribuțiile și, la nevoie, să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f) să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;

g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;

h) să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;

i) să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;

j) să se asigure că serviciile sale au fost percepute și înțelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reușita tratamentului;

k) să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuții, conform legii.

(2) Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.

(3) Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.

Art. 45. - În exercitarea funcției farmacistul-șef are următoarele obligații:

a) trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;

b) trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;

c) trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;

d) se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;

e) trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;

f) se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;

g) se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;

h) se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;

i) are datoria să notifice colegiului pe raza căruia își desfășoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcția sa;

j) trebuie să accepte, în măsura posibilităților, elevi și studenți, pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.

Art. 46 Competența profesională

(1) Farmacistul trebuie să-și asigure și să-și mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.

(2) În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:

a) să-și planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;

b) să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;

c) să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

Art 47 Confidențialitatea

(1) Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.

(2) Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;

b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;

c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;

d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;

e) în alte situații prevăzute de lege.

(3) Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nici o informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

(4) Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;

b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;

c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

Art. 48 Relațiile de colaborare ale farmacistului

(1) În exercitarea profesiei farmacistul are datoria ca, în interesul bolnavului și al pacientului în general, să colaboreze cu toți confrății săi. În acest sens:

a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;

c) farmacistul trebuie să-și trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;

d) farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacist.

(2) În interesul pacientului și al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

a) farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;

b) în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;

c) farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

Art. 49 Concurența neloială

(1) Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

(3) Este sancționabilă denunțarea nejustificată și în scop concurențial a colegilor.

Art. 50 Publicitatea

(1) Orice informație furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.

(2) Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul farmacistului în promovarea sănătății și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciului respectiv.

(3) În scopul promovării unor servicii proprii, farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confrăți.

(4) Farmacistul trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur farmacistul.

(5) Pe tot timpul exercitării profesiei farmacistul trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unitățile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

(6) Farmacistul se va asigura că promovarea medicamentelor nu implică obligarea pacientului de a cumpăra sau de a primi medicamente nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

Art. 52 Incompatibilități

(1) Se recunoaște ca activitate profesională activitatea desfășurată în mod legal de farmaciști în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:

- a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b) fabricarea și controlul medicamentelor;
- c) controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d) depozitarea, conservarea și distribuirea medicamentelor angro;
- e) prepararea, controlul, depozitarea și distribuția medicamentelor în farmacii deschise publicului;
- f) prepararea, controlul, depozitarea și eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
- g) acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

(2) Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite și alte activități profesionale, precum:

- a) colaborare cu medicul pentru stabilirea și urmărirea terapiei pacientului;
- b) farmacovigilență;
- c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea și distribuția produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanțelor farmaceutice active și auxiliare;
- d) analize în laboratoare de biochimie, toxicologie și igienă a mediului și alimentelor;
- e) marketing și management farmaceutic;
- f) activități didactice, cercetare sau administrație sanitară.

(3) În toate activitățile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere și drept de decizie.

Art. 53 Exercițarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:

- a) exercițarea concomitentă a profesiei de medic;
- b) starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercițarea profesiei de farmacist;
- c) comerciant persoană fizică;
- d) exercițarea unor activități contrare legii sau bunelor moravuri;
- e) calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;
- f) angajat al altor unități decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producția ori distribuția de medicamente

(1) Dacă în termen de 15 zile de la notificarea făcută de Colegiul Farmaciștilor din România farmacistul aflat într-o situație de incompatibilitate nu renunță la activitatea incompatibilă cu profesia de farmacist, se suspendă de drept calitatea de membru al Colegiului Farmaciștilor din România și dreptul de exercitare a profesiei de farmacist.

(2) Farmaciștii care ocupă funcții publice în cadrul aparatului central al Ministerului Sănătății, în cadrul autorităților de sănătate publică județene și a municipiului București, în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și, respectiv, în cadrul caselor de asigurări de sănătate județene și a municipiului București pot desfășura în afara programului normal de lucru, în condițiile legii, activități profesionale, potrivit calificării pe care o dețin exclusiv în unități sanitare sau farmaceutice private.

(3) Farmaciștilor prevăzuți la alin. (1) li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 35 alin. (1) și (3) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 54 Dispoziții finale

(1) Farmacistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor și regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului și a regulilor de bună practică profesională, a Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) Orice comportament în exercitarea profesiei care încalcă principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamații privind încălcarea eticii profesionale de către farmacist.

CAPITOLUL VII
ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI
CHIMISTULUI

Art. 55 Dispozitii generale

Conținutul și caracteristicile activității biochimistului, biologului și chimistului sunt:

- a) efectuează investigații de laborator conform pregătirii și specializării;
- b) participă la programe de control privind starea de sănătate a populației;
- c) participă la formarea teoretică și practică a viitorilor specialiști care au inclusă practica de laborator în programele de pregătire;
- d) participă, împreună cu medicii și alte categorii de personal, la cercetarea în domeniul medical;
- e) participă, împreună cu alte categorii de personal, la protejarea mediului ambiant.

Art.56 Norme de etică și deontologie profesională

(1) În exercitarea profesiei, biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea ființei umane și principiile eticii, dând dovadă de responsabilitate profesională și morală, acționând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului și al comunității.

(2) Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar sunt obligați să păstreze secretul profesional.

(3) Litigiile sau abaterile de la etica profesională se analizează și măsurile se iau, după caz, de către șeful echipei medicale sau de conducerea unității ori de către Colegiul Medicilor din România, împreună cu Ordinul Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimistilor din sistemul sanitar.

Art.57 Relații care se stabilesc în exercitarea profesiei de biochimist, biolog și chimist din sistemul sanitar

(1) Activitatea biochimistului, biologului și chimistului din sistemul sanitar se desfășoară individual sau în cadrul unor colective mixte.

(2) Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar colaborează cu medicul și recunosc rolul coordonator al acestuia, precum și cu ceilalți membri ai colectivului, participând la menținerea relațiilor amabile în cadrul acestuia și contribuind la asigurarea calității actului medical.

(3) Membrii Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor în sistemul sanitar din România sunt obligați să aplice parafa cuprinzând numele, prenumele, gradul și specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectuează.

(4) Relațiile dintre biochimisti, biologi și chimiști din sistemul sanitar se bazează pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

Art. 58 Dispozitii finale

Biochimistii,ologii și chimiștii din Spitalul Judetean de Urgenta „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea sunt obligați să respecte prevederile și reglementările specifice sectorului în care își desfășoară activitatea

CAPITOLUL VIII
ART. 59 ETICA SI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI

Exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica se realizeaza cu respectarea principiilor cuprinse in Legea nr.213 / 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, precum si in HG nr.788 / 2005 privind aplicarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.213 / 2004

privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, dar si a principiilor si standardelor prezentate in continuare.

ART. 60 PRINCIPIUL RESPECTARII DREPTURILOR SI DEMNITATII ORICAREI PERSOANE.

(1) Psihologii vor avea permanent în atentie faptul ca orice persoana are dreptul sa-i fie apreciata valoarea înnascuta de fiinta umana si aceasta valoare nu este sporita sau diminuata de cultura, nationalitate, etnie, culoare sau rasa, religie, sex sau orientare sexuala, statut marital, abilitati fizice sau intelectuale, vârsta, statut socio-economic sau orice alta caracteristica personala, conditie sau statut.

(2) Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- a). Psihologii își desfasoara activitatea, manifestând respect fata de trairile, experientele, cunostintele, valorile, ideile, opiniile si optiunile celorlalti.
- b). Psihologii nu se angaja public în prejudicierea imaginii celorlalti si nu vor manifesta inechitate pe criterii de cultura, nationalitate, etnie, rasa, religie, sex, orientare sexuala si nici nu se angajeaza în remarci sau comportamente ce aduc prejudicii demnitatii celorlalti.
- c). Psihologii evita ori refuza sa participe la activitati si practici ce nu respecta drepturile legale, civile, ori morale ale celorlalti.
- d). Psihologii vor refuza sa consilieze, sa educe ori sa furnizeze informatii oricarei persoane care, dupa opinia lor, va utiliza cunostintele si îndemânarea dobândita pentru a viola drepturile fundamentale ale omului.
- e). Psihologii respecta drepturile celor care beneficiaza de servicii psihologice, participantilor la cercetare, angajatilor, studentilor.

Psihologii se vor asigura ca, sub nici o forma, consimtamântul informat al clientului/participantului nu este dat în conditii de coercitie sau sub presiune.

f) Psihologii vor avea grija ca, în furnizarea de servicii psihologice ori în activitatea de cercetare sa nu violeze spatiul privat personal sau cultural al clientului/subiectului, fara o permisiune clara sa faca acest lucru.

Art. 61 PRICIPIUL RESPONSABILITATII PROFESIONALE SI SOCIALE

(1) Psihologii manifesta o maxima responsabilitate pentru starea de bine a oricarui individ, a familiei, grupului ori comunitatii fata de care își exercita rolul de psihologi. Aceasta preocupare include atât pe cei direct cât si pe cei indirect implicati în activitatile lor, prioritate având cei direct implicati.

(2) Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- a) Psihologii vor proteja si promova starea de bine evitand provocarea de daune clientilor, studentilor, participantilor la cercetare, colegilor de profesie si a celorlalti.
- b) Psihologii vor respecta dreptul persoanei de a sista, fara nici o justificare, participarea sa la

serviciul furnizat, în calitate de client, sau la activitati de cercetare stiintifica, în calitate de subiect.

c) Psihologii vor contribui la dezvoltarea psihologiei ca stiinta si a societatii în general, prin cercetarea libera si prin exprimarea libera a cunostintelor si ideilor, exceptie facând activitatile ce intra în conflict cu prevederile prezentului Cod.

d) Psihologii vor sustine cu responsabilitate rolul psihologiei ca profesie, în fata societatii si vor promova si mentine cele mai înalte standarde de calitate.

Art. 62 PRINCIPIUL INTEGRITATII PROFESIONALE

(1) Psihologii vor cauta sa manifeste cel mai înalt grad de integritate morala si profesionala în toate relatiile lor. Este de datoria psihologului sa prezinte onest pregatirea si calificarile sale oriunde se afla în relatii profesionale si de asemenea sa nu permita sau sa tolereze practicile incorecte si discriminatorii.

(2) Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

a) Psihologii vor prezenta într-o maniera onesta domeniile de specialitate în care sunt atestati, competentele, afilierea si experienta profesionala, nefiind acceptate nici un fel de distorsiuni, omisiuni sau false prezentari în acest sens.

b) Psihologii nu practica, nu îngaduie, nu instiga, nu colaboreaza in, si nu consimt sau faciliteaza, nici o forma de discriminare.

c) Psihologii vor onora angajamentele asumate prin orice tip de contract sau conventie.

d) Psihologii vor promova acuratetea, obiectivitatea, onestitatea si buna-credinta în activitatile lor profesionale. În aceste activitati psihologii nu vor fura, însela, si nu se vor angaja în fraudă, eludari, subterfugii sau denaturari intentionate ale faptelor.

e) Psihologii vor evita orice imixtiuni care afecteaza calitatea actului profesional, fie ca e vorba de interese personale, politice, de afaceri sau de alt tip.

f) Psihologii vor evita sa ofere recompense exagerate pentru a motiva un individ sau un grup sa participe într-o activitate care implica riscuri majore si previzibile.

g) Psihologii vor evita relatiile multiple (cu clientii, subiectii, angajati, cei supervizati, studenti sau persoane aflate în formare) si alte situatii care pot prezenta un conflict de interese sau care pot reduce capacitatea lor de a fi obiectivi si imparziali.

h) Psihologii vor evita sa participe la activitati care pot cauza daune imaginii psihologilor sau psihologiei ca profesie.

i) Psihologii vor fi reflexivi, deschisi si constienti de limitele lor personale si profesionale.

j) Psihologii nu vor contribui, fie singuri, fie în colaborare cu altii, la nici un fel de practici care pot viola libertatea individuala sau integritatea fizica sau psihologica a oricarei persoane.

STANDARDE ETICE GENERALE

Art. 63 Cunoasterea competentelor

Psihologii au obligatia sa-si cunoasca foarte bine limitele de competenta în oferirea de servicii psihologice, în activitatea de predare sau de cercetare.

Art. 64 Servicii psihologice în acord cu competenta

Psihologii se vor angaja numai în acele activitati profesionale pentru care au competentele si atestarea necesare.

Art. 65 Prezentarea onesta a competentei

Psihologii nu vor prezenta fals limitele competentei lor si nu vor prezenta pregatirea sau formarea lor într-un mod care sa le favorizeze nemeritat pozitia sau imaginea publica, indiferent de tipul de activitate profesionala desfasurata.

Art. 66 Consultarea în caz de limita a competentei

În exercitarea profesiei, atunci când psihologii constata ca ajung într-un impas profesional, prin depasirea limitele de competenta, vor consulta colegii sau supervizorul.

Art. 67 Servicii psihologice în afara competentei

În cazul în care pentru un tip de serviciu psihologic solicitat nu exista standarde generale recunoscute, nici programe de formare profesionala, nici specialisti atestati si disponibili în acel domeniu si totusi psihologii sunt solicitati, acestia vor depune toate eforturi pentru obtinerea unui standard minimal de competenta având permanent grija sa protejeze clientii, studentii, supervizatii, participantii si pe toti cei implicati pentru a nu produce acestora daune sub o forma sau alta. În acest caz serviciul va continua pâna când solicitarea înceteaza sau pâna când un specialist cu competenta recunoscuta pentru acel tip de serviciu devine disponibil.

Art. 68 Pregatirea continua

Psihologii au obligatia sa depuna permanent un efort de mentinere si dezvoltare a competentelor lor prin informare permanenta, programe de formare profesionala de specialitate, consultari cu ceilalti specialisti din domeniu ori prin cercetari care sa conduca spre cresterea competentei profesionale, conform standardelor Colegiului Psihologilor din România.

Art. 69 Obiectivitatea

Psihologii au obligatia de a fi constienti de limitele procedurilor folosite, indiferent de tipul de activitate. Psihologii vor avea grija ca furnizarea serviciilor, cercetarea stiintifica, prezentarea rezultatelor si a concluziilor sa fie facuta cu maxima obiectivitate, evitând orice tendinta de prezentare partiala sau cu tenta subiectiva.

Art. 70 Afectarea competentei

Atunci când psihologii realizeaza ca din motive de sanatate ori din cauza unor probleme personale nu mai pot sa ofere în conditii de competenta o anumita activitate profesionala, acestia vor decide daca trebuie sa-si limiteze, suspende sau sa încheie respectiva activitate profesionala.

STANDARDE CU PRIVIRE LA RELATIILE UMANE

Art. 71 Respect si preocupare

În relatiile lor profesionale, psihologii vor manifesta preocupare fata de clienti, studenti, participantii la cercetare, supervizati sau angajati, cautând sa nu produca acestora daune sau suferinta, iar daca acestea sunt inevitabile le vor minimiza pe cât posibil.

Art. 72 Evitarea hartuirii

Psihologii nu se vor angaja într-o forma sau alta de hartuire fie ca aceasta este sexuala, emotionala, verbala sau nonverbala.

Art. 73 Evitarea abuzului

Psihologii nu se vor angaja în comportamente de defaimare sau de abuz (fizic, sexual, emotional, verbal sau spiritual) fata de persoanele cu care vin în contact în timpul activitatii lor profesionale.

Art. 74 Evitarea relatiei multiple

Psihologii vor evita pe cât posibil relatiile multiple, adica relatiile în care psihologii îndeplinesc simultan mai multe roluri într-un context profesional.

Art. 75 Consimtamântul în caz de relatii cu terti

(1) Psihologii vor clarifica natura relatiilor multiple pentru toate partile implicate înainte de obtinerea consimtamântului, fie ca ofera servicii psihologice ori conduc cercetari cu indivizi, familii, grupuri ori comunitati la cererea sau pentru a fi utilizate de catre terti.

(2) A treia parte poate fi scoala, instanta judecatoreasca, diverse agentii guvernamentale, companii de asigurari, politia ori anumite institutii de finantare, etc

Art. 76 Nonexploatarea

Psihologii nu vor exploata si nu vor profita, sub nici o forma, de persoanele fata de care, prin profesie sau pozitie, manifesta un ascendent de autoritate (clienti, studenti, participanti la cercetare, supervizati, angajati). Orice forma de exploatare sau abuz de autoritate fiind strict interzisa.

Art. 77 Participarea activa la decizii

Psihologii vor incuraja participarea activa la deciziile care îi afecteaza direct, respectând dorintele justificate si valorificând opiniile acestora, ori de câte ori este posibil.

Art. 78 Neintrarea în rol

Psihologii se vor abtine de la intrarea într-un rol profesional atunci când din motive de ordin personal, stiintific, legal, profesional, financiar: (1) poate fi afectata obiectivitatea, competenta sau eficienta activitatii lor profesionale (2) fata de clienti/subiecti exista riscul exploatarii sau producerii unor daune.

Art. 79 Urgentarea consimtamântului

Înainte de începerea oricarui tip de serviciu psihologic (evaluare, terapie, consiliere, etc.) psihologii vor obtine consimtamântul informat din partea tuturor persoanelor independente sau partial dependent implicate, exceptie făcând circumstantele în care exista nevoi urgente (de ex. tentative sau actiuni suicidare). În astfel de circumstante, psihologii vor continua sa actioneze, cu asentimentul persoanei, dar vor cauta sa obtina cât se poate de repede consimtamântul informat.

Art. 80 Asigurarea consimtamântului

Psihologii se vor asigura ca în procesul de obtinere a consimtamântului informat urmatoarele puncte au fost înțelese: scopul si natura activitatii; responsabilitatile mutuale; beneficiile si riscurile; alternativele; circumstantele unei încetari a actiunii; optiunea de a refuza sau de a se retrage în orice moment, fara a suferi vreun prejudiciu; perioada de timp în care e

valabil consimțământul; modul în care se poate retrage consimțământul dacă se dorește acest lucru.

Art. 81 Delegarea de consimțământ

În cazul în care, persoana care urmează să beneficieze de un serviciu psihologic este în imposibilitatea de a-și da consimțământul, se accepta obținerea acestuia de la o persoană apropiată a acesteia care poate să-și apere interesele în mod legal sau de la o persoană autorizată care, conform legii, este în măsură să o reprezinte.

Art. 82 Continuitatea serviciului

Dacă din motive de boală sau datorită unor evenimente survenite în viața psihologului acesta nu mai poate continua oferirea serviciului în bune condiții, va depune toate eforturile pentru a se asigura de continuitatea serviciului oferit, îndrumând clientul spre un coleg de profesie cu competența necesară și pe cât posibil cu consimțământul clientului.

Art. 83 Dreptul la opoziție

Cu excepția cazurilor de forță majoră, de urgență (perturbari ale funcționării psihice, în termenii pericolului iminent, care necesită intervenție imediată), psihologul acționează respectând dreptul clientului de a refuza sau a sista serviciul psihologic.

STANDARDE DE CONFIDENTIALITATE

Art. 84 Întreruperea serviciului din motive de confidentialitate

Atunci când din motive bine întemeiate, psihologul nu mai poate păstra confidentialitatea, acesta va înceta să mai ofere serviciul respectiv.

Art. 85 Protejarea confidentialității

Divulgarea, de către psihologi, a unor informații care le-au fost încredințate sau de care au luat cunoștința în virtutea profesiei, este interzisă, excepție făcând situațiile prevăzute de lege.

Art. 86 Limitele confidentialității

Înainte de primirea consimțământului psihologul va informa clientul cu privire la limitele confidentialității și condițiile în care acesta poate fi încălcată, precum și asupra posibilei utilizări a informațiilor rezultate în urma activității sale.

Art. 87 Dezvăluirea de informații

Psihologii pot împărtăși informațiile confidențiale cu alții numai cu consimțământul celor vizati ori de o așa manieră încât cei vizati să nu poată fi identificați, excepție făcând situațiile justificate de lege sau în circumstanțe de iminentă sau posibilă vătămare fizică sau crimă.

Art. 88 Confidentialitatea de colaborare

În cazul în care cu același client lucrează doi psihologi în același timp, aceștia vor colabora pe cât posibil, fără restricții de confidentialitate, excepție făcând situația în care există o opoziție clară din partea clientului în acest sens.

Art. 89 Utilizarea informatiilor

Rezultatele, documentarile si notitele psihologului pot fi folosite numai într-o formula care pastreaza cu rigurozitate anonimatul.

Art. 90 Confidentialitatea fata de terti

În cazul în care exista terti implicati în activitatea profesionala a psihologului, acesta va clarifica cu partile implicate limitele confidentialitatii, conditiile de pastrare a confidentialitatii si nu va da curs nici unei solicitari, venite de la o terta parte în dezvaluirea de informatii confidentiale, decât în conditiile respectarii legi si limitelor confidentialitatii.

STANDARDE DE CONDUITA COLEGIALA

Art. 91 Conduita colegiala

Psihologii vor manifesta fata de colegii lor de profesie, onestitate, corectitudine, si solidaritate, conduitele lor fiind în acord cu standardele profesionale.

Art. 92 Respect

Psihologii vor manifesta respect fata de colegii lor de profesie si nu vor exprima critici nefondate si etichetari la adresa activitatii lor profesionale.

Art. 93 Evitarea denigrarii

Psihologii nu vor actiona, sub nici o forma, în maniera denigratoare la adresa colegilor de profesie si nu vor împiedica clientii sa beneficieze de serviciile lor, daca nu exista un motiv serios si cu implicatii etice în acest sens.

Art. 94 Responsabilitatea profesionala

Atunci când exista o intentie justificata de încetare a serviciului psihologic oferit clientului si de îndrumare a acestuia spre un alt coleg de profesie, psihologii vor mentine un contact suportiv si responsabil fata de clienti pâna când acel coleg își asuma continuarea serviciului în cauza.

Art. 95 Sprijinul colegial

Psihologii vor cauta sa sprijine pe cât posibil eforturile profesionale ale colegilor în limita disponibilitatilor participative si a timpului disponibil.

Art. 96 Concurenta neloiala

Psihologii nu vor practica concurenta neloiala. Sunt interzise si se considera concurenta neloiala urmatoarele: tentativa sau actiunea de atragere sau deturnare de clienti, prin denigrarea sau discreditarea altui psiholog; practicarea unor onorarii subevaluate în mod intentionat având cunostinta de oferta anterioara a altui psiholog; folosirea unei functii publice pe care psihologul o detine în scopul atragerii de clienti în interes propriu; preluarea unui contract pe care un alt psiholog l-a denuntat în temeiul prevederilor prezentului Cod; furnizarea de date false privind competenta si/sau atestarea profesionala în scopul de a-l induce în eroare pe beneficiar.

STANDARDE DE ÎNREGISTRARE, PRELUCRARE SI PASTRARE A DATELOR

Art. 97 Obținerea permisiunii

Psihologii trebuie sa obtina permisiunea clientilor/subiectilor sau a reprezentantilor lor legali înainte de a efectua înregistrari audio, video sau scrise în timpul furnizarii serviciilor sau în cercetare.

Art. 98 Pastrarea datelor

Psihologii vor colecta numai acele date care sunt relevante pentru serviciul oferit si vor lua toate masurile pentru a proteja aceste informatii.

Art. 99 Protejarea datelor

Psihologii au datoria sa arhiveze in conditii de siguranta datele si informatiile obtinute in exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, conform reglementarilor în vigoare.

Art. 100 Distrugerea datelor

La expirarea termenului de pastrare, daca psihologul renunta la practica sa profesionala prin intermediul careia a realizat acele înregistrari sau daca acesta se pensioneaza, va cauta sa distruga înregistrările respective. Înregistrările pot fi plasate catre un alt psiholog numai cu consimțământul celor implicați, obținut în prealabil, pentru acele înregistrări. În situația suspendării sau încetării dreptului de libera practica datele vor fi distruse, daca nu se impune transferarea lor.

TERAPIE SI CONSILIERE

Art. 101 Informarea clientului

În obținerea consimțământului informat din partea clientilor, psihologii vor informa în prealabil clientul cu privire la forma de terapie utilizata, metodele folosite, riscuri, alternative, limitele confidentialității, implicarea unor terti, onorarii si vor da curs oricarei alte cereri de informare solicitata de client în acest sens. Daca terapeuta se afla înca în supervizare, dar poate desfasura în mod legal si profesional activitatea terapeutică pentru care se afla în supervizare, va aduce la cunostinta clientului acest lucru cât mai curând posibil.

Art. 102 Consimțământul pentru dezvaluire

În cazul sedintelor de terapie sau consiliere, înregistrările pot fi transferate si spre cei care preiau clientii respectivi, putând avea acces la acestea atât colegii de profesie cât si supervizatii ce se afla într-un proces de formare terapeutică, dar numai cu consimțământul dat în prealabil de cei vizati în acele înregistrari.

Art. 103 Intimitatea relatiei profesionale

Clientii vor beneficia de servicii de consultanta, consiliere sau terapie din partea psihologilor fara prezenta unor terti, aceasta fiind permisa numai daca exista un acord în acest sens, atât din partea clientului cât si din partea psihologului.

Art. 104 Terapia cu parteneri sexuali

Psihologii nu vor accepta în terapie persoane cu care au avut relatii de intimitate sexuala.

Art. 105 Relatia sexuala cu fostii clienti

Psihologii nu se vor angaja sub nici o forma în relatii de intimitate sexuala cu fostii clienti pentru o perioada de cel puțin 2 ani de la încheierea terapiei sau a oricarei relatii profesionale subsecvente.

Art. 106 Încheierea terapiei din lipsa de beneficii

Psihologii vor încheia orice forma de terapie cu clientii lor daca exista evidente clare ca acestia nu mai au nici un beneficiu prin continuarea terapiei sau în cazul în care continuarea acesteia poate produce daune clientilor.

Art. 107 Încheierea terapiei din alte motive

Psihologii vor încheia terapia daca clientul intra într-o relatie cu o persoana unde apare riscul unei relatii multiple, daca exista o agresiune din partea clientului asupra terapeutului sau daca exista o solicitare clara în acest sens din partea clientului .

Art. 108 Întreruperea si continuarea terapiei

Daca din motive de boala sau de indisponibilitate a psihologului terapia trebuie întrerupta pentru o perioada mai lunga de timp, atunci psihologul va cauta sa-i ofere clientului o posibilitate de continuare a terapiei cu un alt coleg psiholog care are disponibilitatea si competenta necesara continuarii terapiei si care va putea fi informat cu privire la stadiul în care se afla terapia, cu consimtamântul clientului.

Art. 109 Continuarea terapiei cu un alt terapeut

Psihologul care preia un client, de la un coleg care din motive justificate nu mai poate continua actul terapeutic, va examina cu atentie continutul demersului, potentialul de risc, beneficiile, iar daca e nevoie poate consulta pe cei ce au fost implicati în procesul terapeutic si abia apoi va decide modalitatile de continuare a terapiei.

EVALUARE SI DIAGNOZA

Art. 110 Prezentarea caracteristicilor psihologice

(1) Psihologii vor oferi informatii despre caracteristicile psihologice ale indivizilor numai dupa ce au realizat o evaluare adecvata, care sa sustina stiintific si metodologic afirmatiile si concluziile lor, indiferent daca e vorba de recomandari, rapoarte sau evaluari, precizând limitele afirmatiilor, concluziilor si recomandarilor lor.

(2) Daca psihologii realizeaza ca (re)examinarea individului nu este justificata sau necesara, atunci acestia vor explica aceasta optiune, precizând sursele si documentele care stau la baza acestor concluzii.

Art. 111 Consimtamântul pentru evaluare/diagnoza

(1) Psihologii vor obtine consimtamântul informat pentru serviciile de evaluare cu exceptia cazului în care (1) acestea sunt ceruta de lege sau de reglementarile în vigoare; (2) testarea este o activitate educationala, institutionala sau organizationala prevazuta de reglementari interne; consimtamântul informat include explicarea naturii si scopului de evaluare, costurile, implicarea unei a treia parti, limitele de confidentialitate si ocazii pentru cel evaluat de a formula întrebări si de a primi raspunsuri.

(2) Psihologii vor informa persoanele fara capacitate deplina de a-si da consimtamântul si persoanele pentru care testarea este ceruta de reglementarile legislative, cu privire la natura si scopul serviciilor de evaluare propuse, folosind un limbaj usor de înteles pentru persoana care urmeaza sa fie evaluata.

(3) Psihologii care folosesc serviciile unui traducator vor cere consimtamântul clientului pentru a folosi serviciile acelui traducator, se vor asigura ca se va mentine confidentialitatea rezultatelor, securitatea instrumentelor, inclusiv a documentelor de evaluare/diagnoza.

Art. 112 Datele de evaluare/diagnoza

(1) Datele obtinute pot fi scoruri brute si standardizate, raspunsurile clientului la stimuli sau la întrebările la test, notele, înregistrările si consemnarile psihologului, declaratiile si comportamentul clientului în timpul unei examinari.

(2) Psihologii vor oferi datele obtinute, sub forma de rezultate clientului si, daca e cazul, unor terti numai cu consimtamântul clientului, sau fara acordul acestuia în situatiile prevazute de reglementarile in vigoare.

(3) Psihologii vor evita sa faca publice datele obtinute, cu exceptia situatiilor prevazute de reglementarile in vigoare, protejând clientul de orice forma de exploatare, abuz si prevenind devalorizarea datelor de evaluare/diagnoza. Datele de evaluare/diagnoza reprezinta proprietate a psihologului sau institutiei care realizeaza evaluarea/diagnoza si vor putea fi administrate si utilizate doar de catre psihologi calificati în folosirea acestor instrumente.

Art. 113 Interpretarea rezultatelor

În interpretarea rezultatelor evaluarii, fiind incluse aici si interpretarile computerizate, psihologii vor lua în considerare scopul evaluarii, precum si numerosi alti factori, abilitatile de testare si caracteristicile persoanei evaluate (caracteristici situationale, personale, lingvistice si culturale) care pot afecta judecatile psihologilor sau care pot reduce acuratetea intepretarilor.

Art. 114 Calificarea în testare

Psihologii nu vor promova/ încuraja folosirea tehnicilor de evaluare psihologica de catre persoane necalificate si neautorizate, decât în cadrul unei formari în care exista o supervizare adecvata.

Art. 115 Actualitatea evaluarii

Psihologii nu își vor baza deciziile sau recomandari pe teste depasite/învechite, pe date care nu mai sunt folositoare pentru scopul curent sau care nu corespund normelor de avizare ale metodelor si tehnicilor de evaluare stabilite de organisme competente.

Art. 116 Prezentarea rezultatelor pentru cei evaluati

Indiferent daca cotarea si interpretarea sunt facute de psihologi, angajati ai acestora sau asistenti sau prin modalitati automate/computerizate, psihologii vor oferi persoanei evaluate sau reprezentantului acesteia explicatiile necesare înțelegerii rezultatelor, exceptie facând situatiile în care natura relatiei împiedica acest lucru (situatii de evaluare organizationala, preangajare si evaluari prevazute de reglementarile in vigoare), acest fapt fiind adus la cunostinta persoanei evaluate înainte începerii evaluarii.

Art. 117 Materialele

Materialele de evaluare/diagnoza cuprind manualul instrumentului, instrumentul propriu-zis, protocoale, întrebările sau stimulii utilizati, alte fișe sau formulare necesare și nu include datele de evaluare/diagnoza. Psihologii vor menține integritatea și securitatea materialelor testului și a altor metode de evaluare prin neînstrăinarea lor către persoane care nu au competența necesară, respectând dreptul de proprietate intelectuală prevăzut de lege și obligațiile de tip contractual privind utilizarea instrumentului.

CAPITOLUL IX
CODUL DE ETICA AL ASISTENTULUI SOCIAL

Art. 118 Principii etice, Standarde si Responsabilitati

(1) Etica profesională se afla la baza activității de asistență socială. Codul etic reprezintă un set de reguli care reflecta principiile generale de conduita profesională. Comportamentul asistentului social trebuie sa fie consecvent si responsabil, astfel încât sa nu afecteze imaginea profesiei. Codul etic cuprinde doua capitole:

A. Valorile și norme etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social;

B. Responsabilitățile asistentului social în desfășurarea activității profesionale.

(2) Codul etic se bazează pe valorile și normele etice fundamentale ale asistenței sociale ca profesie. Codul etic reglementează relațiile profesionale ale asistenților sociali și se refera la responsabilitățile acestora în relațiile cu persoanele asistate, colegii, precum și alte categorii de profesioniști. Prevederile prezentului Cod sunt asumate de către toți asistenții sociali pe toata durata practicării profesiei.

(3) Odată cu aderarea la Cod, asistenții sociali vor participa la punerea lui în practica și vor lua masuri pentru a descuraja, preveni, semnaliza și corecta eventualele comportamente care se abat de la etica profesiei. Asistenții sociali vor fi tratați în mod egal și vor apăra și sprijinii colegii care au fost acuzați pe nedrept de comportament lipsit de etica. Existența în forma scrisa a acestui Cod, nu garantează comportamentul etic în sine.

Art. 119 Scopul codului etic este:

(1) Scopul codului etic este:

- de a identifica valorile morale fundamentale care stau la baza misiunii profesiei de asistent social;
- de a stabili un set de responsabilități ale asistentului social în desfășurarea activității profesionale;
- de a clarifica responsabilitățile și acțiunile profesioniștilor care vor rezolva posibile conflicte de natura etica.

(2) Prin aderarea la acest Cod, **Colegiul Asistenților Sociali** stabilește reguli disciplinare și sancțiuni în concordanta cu principiile identificate și acceptate prin Codul etic.

(3) Responsabilitățile asistentului social se adresează tuturor asistenților sociali și se aplica tuturor activităților profesionale de asistență socială. Aceste norme se refera la responsabilitățile asistentului social ca profesionist si la relațiile lui cu societatea, profesia, persoanele asistate, instituția și colegii.

Art. 120 Etica și deontologia în context internațional și național

(1) Federația Internațională a Asistenților Sociali recunoaște necesitatea stabilirii unor principii generale de orientare a asistentului social în relație cu problemele individuale și sociale care intră în sfera asistenței sociale și recomandă procedurile necesare care trebuie urmate când munca managerului social prezintă dileme etice.

(2) Standardele Etice Internaționale ale asistentilor sociali au fost stabilite în consens cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu alte convenții care derivă din acestea. Plecând de la principiul de bază al profesiei de asistent social, potrivit căruia acesta intervine pentru creșterea bunăstării individuale, Standardele Etice Internaționale ale asistentilor sociali reglementează relațiile dintre:

- a) asistentul social și problematica socială, în care sunt prevăzute standardele referitoare la identificarea, înțelegerea și interpretarea nevoilor individuale și sociale;
- b) asistentul social și client, referitoare la principiile de colectare și utilizare a informației privind situația clientului și modalitățile de lucru cu clientul;
- c) asistentul social și organizația în care lucrează, privind problemele referitoare la aspecte ce țin de procedurile și practicile adecvate serviciilor oferite de organizație;
- d) asistentul social și colegii, în care sunt prevăzute standarde referitoare la susținerea oportunităților de informare și experiență între specialiști și reglementează situațiile în care este încălcată etica profesională;
- e) asistentul social și profesia, referitoare la modalitățile de menținere și aplicare a valorilor profesionale în practica asistentei sociale.

(3) Problematika socială pornește de la premise diferite de spațiu geografic, condiții istorice, economice, sociale și culturale care se regăsesc în strategiile guvernamentale din sfera politicii sociale. Federația Internațională a Asistenților Sociale încurajează specialiștii fiecărui stat să discute și să clarifice problemele particulare relevante pentru fiecare țară. Astfel, Federația Internațională a Asistenței Sociale recomandă "Etica Asistenței Sociale. Principii și Standarde" ca un ghid general pe baza căruia specialiștii fiecărui stat membru își pot stabili principiile profesionale proprii.

Art. 121 Valori și norme etice

Acest set de norme etice reprezintă totalitatea exigentelor de conduită morală corespunzătoare activității asistentului social. Normele au la baza valorile fundamentale ale asistenței sociale: furnizarea de servicii în beneficiul persoanelor asistate, justiția socială, respectarea demnității și unicității individului, a confidențialității și integrității persoanei, autodeterminării și competenței profesionale. Fiecare asistent social își va însuși aceste valori și norme etice, ele urmând să se regăsească în comportamentul său, astfel încât să nu aducă prin acțiunile sale prejudicii imaginii profesiei.

Art. 122. Furnizarea de servicii în beneficiul persoanelor asistate

(1) Scopul principal al activității asistentului social este acela de a asista persoanele aflate în dificultate implicându-se în identificarea, înțelegerea, evaluarea corectă și soluționarea problemelor sociale.

(2) În toate demersurile sale, asistentul social acționează cu prioritate în interesul persoanei asistate. În situația în care interesul persoanei asistate reprezintă o amenințare pentru comunitate / membrii comunității, asistentul social are responsabilitatea de a îndruma persoana asistată și de a media în scopul armonizării intereselor părților implicate.

Art.123 Justiția socială

Asistenții sociali promovează principiile justiției sociale.

Asistenții sociali se asigură de egalitatea șanselor privind accesul persoanelor asistate la informații, servicii, resurse și participarea acestora la procesul de luare a deciziilor. Ei contestă și combat diferitele forme ale in justiției sociale precum: sărăcia, șomajul, discriminarea, excluderea și alte asemenea forme.

Art.124 Demnitatea și unicitatea persoanei

(1) Asistenții sociali respectă și promovează demnitatea individului, unicitatea și valoarea fiecărei persoane.

(2) Asistentul social nu trebuie sa practice, sa tolereze, sa faciliteze sau sa colaboreze la nici o forma de discriminare bazata pe rasa, etnie, sex și orientare sexuala, vârsta, convingeri politice sau religioase, statut marital, deficiența fizica sau psihica, situație materiala și/sau orice alta preferința, caracteristica, condiție sau statut.

Art. 125 Autodeterminarea

a) Asistentul social respecta și promovează dreptul persoanelor asistate la autodeterminare.

b) Asistentul social sprijină persoanele asistate în eforturile lor de a-și identifica și clarifica scopurile, în vederea alegerii celei mai bune opțiuni.

c) Asistenții sociali pot limita drepturile persoanelor asistate la autodeterminare atunci când, în judecata profesională a asistentului social, acțiunile prezente și/sau viitoare ale persoanelor asistate prezintă un risc pentru ei înșiși și/sau pentru ceilalți.

Art.126 Relațiile interumane

(1) Asistenții sociali recunosc importanța fundamentală a relațiilor interumane și le promovează în practica profesională.

(2) Asistenții sociali încurajează și întăresc relațiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții persoanelor, familiilor, grupurilor, organizațiilor și comunitatilor.

Art. 127 Integritatea

Asistenții sociali acționează cu onestitate și responsabilitate în concordanță cu misiunea profesiei și normele etice profesionale.

Art. 128 Competența

a) Asistenții sociali trebuie să își desfășoare activitatea numai în aria de competență profesională determinată de licența, expertiza și experiența profesională.

b) Asistenții sociali au obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele și deprinderile profesionale și de a le aplica în practica.

c) Asistenții sociali contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea bazei de cunoștințe a profesiei.

Responsabilitățile asistentului social

Art. 129 Responsabilitățile asistentului social față de societate

Acțiune socială și politică

a) Asistentul social pledează pentru condiții de viața care sa conducă la satisfacerea nevoilor umane de baza și promovează valorile sociale, economice, politice și culturale care sunt compatibile cu principiile justiției sociale.

b) Asistentul social trebuie sa fie conștient de impactul vieții politice asupra profesiei și practicii profesionale.

c) Asistentul social pledează pentru schimbări care sa contribuie la îmbunătățirea condițiilor sociale în vederea satisfacerii nevoilor umane de baza și promovării justiției sociale.

d) Asistentul social acționează pentru a facilita accesul la servicii specifice și posibilitatea de a alege pentru persoanele vulnerabile, dezavantajate sau aflate în dificultate.

e) Asistentul social promovează condițiile care încurajează respectarea diversității sociale și culturale atât în interiorul României, cât și la nivel global.

f) Asistentul social promovează politicile și practicile care încurajează conștientizarea și respectarea diversității umane.

g) Asistentul social facilitează și informează publicul în legătură cu participarea la viața comunitară și schimbările sociale care intervin.

h) Asistentul social trebuie să asigure servicii profesionale în situații de urgență.

i) Asistentul social acționează pentru a preveni și elimina dominarea, exploatarea sau discriminarea unei persoane, grup, comunitate sau categorie socială pe baza etniei, originii naționale, sexului sau orientării sexuale și vârstei, stării civile, convingerilor politice sau religioase, deficiențelor fizice/psihice sau altor asemenea criterii.

j) Asistentul social se asigură de respectarea drepturilor fundamentale ale omului și de aplicarea legislației internaționale la care România a aderat, conform Constituției României.

Art. 130 Responsabilitățile asistenților sociali față de profesie

(1) Integritatea profesională și promovarea profesiei

a) Asistentul social promovează și menține normele etice ale practicii profesionale.

b) Asistentul social promovează și dezvoltă valorile și etica profesiei, baza de cunoștințe și misiunea profesiei.

c) Asistentul social protejează și promovează integritatea profesională atât prin studii, cercetare, analiza și critica constructivă, cât și prin activități de predare, consultanță, expuneri în cadrul comunității și participare activă în cadrul organizațiilor profesionale.

d) Asistentul social acționează pentru a preveni și a elimina practicarea neautorizată și necalificată a profesiei de asistent social semnalând Colegiul Asistenților Sociali.

(2) Evaluare și cercetare

a) Asistentul social evaluează și promovează politicile din domeniu, implementarea programelor și intervențiilor practice.

b) Asistentul social care se angajează în programe de cercetare respectă etica profesiei și utilizează tehnici și metode profesionale.

c) Asistentul social care se implică în programe de cercetare trebuie să asigure anonimatul participanților și confidențialitatea asupra datelor obținute.

Responsabilitățile asistentului social față de persoanele asistate

Art. 131 Angajamentul față de persoana asistată

a) Principala responsabilitate a asistentului social este de a promova bunăstarea persoanei asistate. Interesele persoanei asistate primează.

b) Asistentul social activează în limitele obligațiilor legale și ale responsabilităților sale în cadrul instituției angajatoare.

Art. 132 Respectarea principiului autodeterminării

a) Asistentul social nu decide în numele persoanei asistate.

b) Asistentul social ajută persoana asistată să-și identifice și să-și dezvolte resursele în vederea alegerii celei mai bune opțiuni, acordând totodată atenția necesară intereselor celorlalte părți implicate. Excepțiile sunt prevăzute de lege.

c) Asistenții sociali pot limita drepturile persoanelor asistate la autodeterminare atunci când, în judecata profesională a asistentului social acțiunile prezente și/sau viitoare ale persoanelor asistate prezintă un risc pentru ei înșiși și/sau pentru ceilalți.

Art. 133 Contractul cu persoana asistată

a) Asistentul social va furniza servicii persoanelor asistate numai în contextul unei relații profesionale bazate, atunci când este cazul, pe un contract scris și/sau pe consimțământul persoanei asistate. În cazul în care persoana asistată nu are capacitatea de a semna un contract, asistentul social trebuie să protejeze interesele persoanei asistate urmărind să obțină permisiunea reprezentantului legal al acestuia (tutore, curator, etc).

b) Asistentul social folosește un limbaj clar pentru a informa persoanele asistate despre scopul, riscurile și limitele serviciilor, costurile legate de serviciul respectiv, alternativele existente, dreptul persoanei asistate de a refuza sau de a rezilia contactul cât și despre perioada pentru care se încheie contractul respectiv. Asistentul social trebuie să ofere persoanelor asistate posibilitatea de a pune întrebări.

c) În situațiile în care persoanele asistate nu înțeleg sau au dificultăți în a înțelege limbajul primar folosit în practica, asistentul social trebuie să se asigure ca acesta a înțeles. Aceasta presupune asigurarea unei explicații verbale detaliate sau asigurarea unui translator sau interpret.

d) Asistentul social are responsabilitatea de a furniza informații despre natura și necesitatea serviciilor și de a informa persoana asistată cu privire la dreptul sau de a refuza serviciul oferit (indiferent dacă serviciul a fost solicitat sau nu de către persoana asistată).

e) Asistentul social informează persoanele asistate cu privire la limitele și riscurile furnizării de servicii prin intermediul computerelor, telefoanelor sau a altor mijloace de comunicare și solicita acordul scris al persoanelor asistate pentru orice înregistrare audio și video, cât și pentru prezenta unei terțe persoane ca observator.

Art. 134 Competența profesională

a) Toate acțiunile asistentului social trebuie să se înscrie în limitele de competență ale profesiei.

b) Pregătirea profesională a asistentului social trebuie să fie un proces continuu de perfecționare. Colegiul Asistenților Sociali stabilește procedura, limita de timp și modalitatea prin care asistenții sociali își vor menține și îmbunătăți performanțele profesionale.

c) Pentru a asigura o intervenție competentă, asistentul social are dreptul și obligația de a asigura servicii și de a folosi tehnici specializate de intervenție, numai după participarea la un program de instruire specializată. Stările personale (emoționale sau de altă natură) nu influențează calitatea intervenției profesionale a asistentului social.

Art. 135 Competență culturală și diversitatea socială

a) Asistentul social oferă servicii în concordanță cu specificul cultural din care provine persoana asistată, adaptându-se diversității culturale prin cunoașterea, înțelegerea, acceptarea și valorizarea modelelor culturale existente.

b) Asistentul social trebuie să aibă cunoștințe de baza despre mediul cultural și caracteristicile grupului/comunității din care fac parte persoanele asistate. Instruirea asistentului social îi permite acestuia înțelegerea diversității sociale și culturale privind etnia, religia, sexul și orientarea sexuală, vârsta, statutul marital, convingerile politice și religioase, dizabilitățile mentale sau fizice.

Art. 136 Conflict de interese

a) Asistentul social evita conflictul de interese în exercitarea profesiei și promovează o abordare imparțială a situațiilor profesionale.

b) Asistentul social informează persoana asistată despre posibilele conflicte de interese și intervine, după caz, în prevenirea sau rezolvarea acestora. În anumite cazuri, protejarea persoanei asistate poate conduce la încheierea relației profesionale și orientarea persoanei asistate către un alt coleg sau un alt serviciu.

c) Asistentul social nu folosește relația profesională cu persoana asistată pentru obținerea de avantaje sau alte beneficii în interes personal.

d) Asistentul social care asigură servicii pentru două sau mai multe persoane între care există o relație (de exemplu membrii unei familii, cuplul) trebuie să clarifice care dintre indivizi sunt considerați persoane asistate, natura obligațiilor profesionale ale asistentului social și ale părților implicate, încercând să atenueze sau să prevină conflictele de interese posibile sau reale.

Art. 137 Confidențialitatea și viața privată

a) Asistentul social trebuie să se bazeze pe principiile respectului apărării intimității, confidențialității și utilizării responsabile a informațiilor obținute în actul exercitării profesiei.

b) Asistentul social nu solicită informații despre viața privată a persoanei asistate decât în cazul în care acestea sunt relevante pentru intervenție. Odată ce aceste informații au fost obținute, asistentul social păstrează confidențialitatea asupra lor. În anumite situații, asistentul social poate dezvălui informații confidențiale, cu acordul persoanei asistate sau al reprezentantului legal al acestuia.

c) Asistenții sociali pot dezvălui informații confidențiale în afara acordului persoanelor asistate în anumite situații de excepție, cum ar fi: munca în echipa pluridisciplinară, când acest lucru este prevăzut prin lege, când se pune în pericol viața persoanelor asistate și/sau a altor persoane, când se transferă cazul către alt asistent social.

d) Asistentul social informează persoana asistată în măsura posibilității despre încălcarea confidențialității și despre posibilele consecințe.

e) Asistentul social discută cu persoanele asistate și alte părți implicate despre natura informației confidențiale și circumstanțele în care aceasta poate fi încălcată. Discuția trebuie să se facă la începutul relației profesionale și de câte ori este necesar pe parcursul acesteia. Atunci când asistentul social furnizează servicii de consiliere familiilor, cuplurilor sau grupurilor, acesta trebuie să obțină un consens privind dreptul fiecăruia la confidențialitate și obligația fiecăruia de a păstra confidențialitatea informațiilor.

f) Asistentul social informează familia, cuplul sau membrii grupului cu care lucrează despre faptul că nu poate garanta păstrarea confidențialității de către toate persoanele implicate.

g) Asistentul social trebuie să păstreze confidențialitatea atunci când prezintă un caz social în mass-media.

h) Asistentul social păstrează confidențialitatea în timpul procedurilor legale, în măsura permisă de lege.

Art. 138 Accesul la dosare

a) Accesul la dosarele persoanelor asistate și transferul acestora se realizează astfel încât să se asigure protecția informațiilor confidențiale.

b) Accesul la dosarele persoanelor asistate este permis profesioniștilor care lucrează în echipa pluridisciplinară, supervisorilor activității profesionale de asistență socială și altor persoane autorizate în unele cazuri prevăzute de lege.

c) La cerere, persoanele asistate au acces la informații din propriile dosare, în măsura în care acestea servesc intereselor persoanelor asistate și nu prejudiciază alte persoane.

d) La încheierea serviciilor, asistentul social are responsabilitatea de a arhiva dosarele persoanelor asistate pentru a asigura accesul la informație în viitor și protecția informațiilor confidențiale.

Art. 139 Contactul fizic

- a) Contactul fizic cu persoana asistată este evitat de către asistentul social, dacă acest lucru afectează din punct de vedere psihologic persoana asistată.
- b) Asistentul social care se angajează în contacte fizice cu persoanele asistate are responsabilitatea de a stabili limite adecvate diferențelor culturale.
- c) Asistentul social nu se angajează în relații sexuale cu persoanele asistate sau rudele acestuia, pe toată durata relației profesionale.
- d) Asistentul social nu manifesta față de persoanele asistate comportamente verbale sau fizice de natura sexuala, cum ar fi avansurile sexuale sau solicitările de favoruri sexuale.

Art. 140 Limbajul

Asistentul social folosește un limbaj adecvat și respectuos față de persoana asistată și evita folosirea termenilor care pot aduce prejudicii persoanelor, grupurilor sau comunitarilor.

Art. 141 Plata serviciilor

- a) Atunci când se stabilesc taxe pentru furnizarea anumitor servicii, asistentul social se asigura ca acestea sunt rezonabile și în concordanta cu serviciile furnizate.
- b) Asistentul social nu accepta bunuri sau servicii din partea persoanelor asistate în schimbul serviciilor furnizate.

Art. 142 Întreruperea și încheierea relației cu persoana asistată

- a) Asistentul social asigura continuitatea serviciilor în cazul în care acestea sunt întrerupte de factori cum ar fi: transfer, boala, indisponibilitate, etc.
- b) Asistentul social încheie relația profesională cu persoana asistată și serviciile oferite acestuia atunci când acestea nu mai răspund nevoilor și intereselor persoanei asistate.
- c) Asistentul social se asigura ca încheierea relației profesionale cu persoana asistată și a serviciului oferit este un proces planificat asupra căruia persoana asistată are toate informațiile necesare.

Responsabilitățile asistenților sociali ca profesioniști

Art. 143 Supervizarea și consultarea

- a) Pentru a exercita funcții de supervizare sau consultanta, asistenții sociali trebuie să dețină pregătirea, cunoștințele, abilitatule, specializarea și experiența practica solicitata de aceasta poziție.
- b) Asistentul social exercita funcții de supervizare și consultanta numai în aria de competență specifica profesiei.
- c) Asistenții sociali cu funcții de conducere asigură condițiile necesare respectării prevederilor Codului etic.

Art. 144 Educația, formarea și evaluarea

- a) Asistenții sociali care îndeplinesc funcții de supervizare trebuie să asigure un program de pregătire și dezvoltare profesionala continua a asistenților sociali din subordine.
- b) Asistenții sociali care au responsabilitatea de a evalua performantele asistenților sociali din subordine vor folosi criteriile și instrumente de evaluare profesională clar definite.

c) Asistentul social se implica activ în dezvoltarea continuă a profesiei prin sprijin profesional acordat colegilor la începutul carierei și prin participarea la schimb de experiență și cunoștințe profesionale intra și interdisciplinare.

Art. 145 Responsabilitatea față de instituția angajatoare

a) Asistentul social respecta politica, principiile și regulamentele interne ale instituției angajatoare.

b) Asistentul social participa la îmbunătățirea politicilor și procedurilor instituției angajatoare și la sporirea eficienței serviciilor oferite.

c) Asistentul social se asigură ca instituția angajatoare cunoaște obligațiile etice ale profesiei de asistent social prevăzute de Codul etic și implicațiile practice ale acestor obligații.

d) Asistentul social se asigură ca practicile, politicile și procedurile instituției în cadrul căreia își desfășoară activitatea sunt compatibile cu prevederile Codului etic.

e) Asistentul social acționează astfel încât să prevină și să elimine orice formă de discriminare în activitățile, politicile și practicile instituției angajatoare.

Art. 146 Conflictele de muncă

a) Conflictele de muncă ale asistenților sociali sunt rezolvate conform legislației în vigoare.

b) Acțiunile asistenților sociali care sunt implicați în conflicte de muncă trebuie să se ghideze după valorile, principiile și normele etice ale profesiei.

c) În cazul unui conflict la locul de muncă, trebuie acceptate diferențele de opinie, iar acestea trebuie puse în discuție ținând cont și de interesele persoanelor asistate.

Art.147 Discriminarea

Asistentul social nu practica, nu se implica, nu facilitează și nu colaborează la nici o formă de discriminare bazată pe etnie, sex sau orientare sexuală, stare civilă, convingeri politice și/sau religioase, deficiente fizice sau psihice sau pe alte asemenea criterii.

Art. 148 Conduita privată

a) Asistentul social va evita ca prin propriul comportament să aducă prejudicii imaginii profesiei.

b) Asistentul social va evita ca problemele personale să îi afecteze judecata, performanțele profesionale sau interesele persoanelor asistate. În cazul în care aceasta situație nu se poate evita, asistentul social trebuie să solicite imediat consultanța și sprijin profesional, să reducă numărul de cazuri cu care lucrează, să își încheie activitatea profesională sau să întreprindă orice altă acțiune pentru a proteja persoanele asistate.

Art. 149 Reprezentare

În situația în care reprezintă o instituție, asistentul social trebuie să prezinte clar și cu acuratețe punctul oficial de vedere al instituției respective.

Art. 150 Onestitate

Asistentul social își asumă responsabilitatea și meritele numai pentru propria activitate și recunoaște cu onestitate meritele și contribuția altor profesioniști.

Responsabilitățile asistentului social față de colegi

Art. 151 Respectul

a) Asistentul social își tratează colegii cu respect și evita aprecierile negative la adresa lor în prezenta persoanelor asistate sau a altor profesioniști.

b) Asistentul social acorda sprijin și asistență colegilor care trec prin perioade dificile. Dacă perioada respectiva se prelungește și are urmări în planul activității profesionale, asistentul social va apela la procedurile din cadrul agenției sau la Colegiul Asistenților Sociali.

Art. 152 Confidențialitatea

Asistentul social respecta confidențialitatea informațiilor împărtășite de colegi în cursul relațiilor profesionale.

Art. 153 Colaborarea interdisciplinară și consultarea

a) Asistenții sociali care sunt membri în echipe multidisciplinare participa la luarea deciziilor care vizează bunăstarea persoanei asistate, utilizând valorile profesiei și experiența profesională.

b) Obligațiile etice și profesionale ale echipei multidisciplinare ca întreg și a membrilor echipei trebuie clar definite.

c) Asistenții sociali solicita și oferă consultanța și consiliere colegilor ori de câte ori este nevoie.

Art. 154 Disputele dintre colegi

a) Disputele dintre colegi se rezolvă în interiorul echipei de către cei implicați și prin respectarea dreptului părților la opinie. În cazul prelungirii acestora se apelează la un mediator sau la supervisor.

b) Disputa dintre angajator și un alt coleg nu este folosită de asistentul social pentru a obține o poziție sau un avantaj personal.

c) Disputele sau conflictele dintre colegi sunt rezolvate fără implicarea persoanei asistate.

Art. 155 Orientarea către alte servicii

a) Asistentul social orientează persoanele asistate către alte servicii atunci când problematica persoanei asistate depășește competențele sale profesionale, când nu a înregistrat progrese semnificative și atunci când persoana asistată are nevoie de servicii suplimentare sau specializate pe care el nu le poate oferi.

b) Asistentul social care orientează persoana asistată către alte servicii, transmite către noua agenție toate informațiile necesare soluționării cazului.

Art. 156 Incompetența și comportamentul lipsit de etică

În situațiile în care asistentul social observă incompetența sau comportamentul lipsit de etică al unuia dintre colegi, îi acordă acestuia sprijin și asistență. Dacă cel în cauza nu își corectează comportamentul profesional, asistentul social va apela la procedurile din cadrul agenției sau la Colegiul Asistenților Sociali. Asistentul social acționează pentru a descuraja, preveni și corecta un comportament în discordanță cu normele etice. Asistentul social trebuie să avertizeze și să asiste colegii acuzați pe nedrept de comportament contra normelor deontologice ale profesiei.

CAPITOLUL X
ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A
MOASEI SI A ASISTENTULUI MEDICAL

Art.157 Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

Art. 158 Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor și asistenților medicali

(1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

(3) În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

(4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

(5) Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

(6) Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

(7) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

(8) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

Art. 159 Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

(1) În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

(2) Constituie încălcări ale regulilor etice:

a) jignirea și calomnierea profesională;

b) blamarea și defăimarea profesională;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

(3) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul în primă instanță trebuie mediat de biroul consiliului județean, la nivel județean/municipiului București, și de Biroul executiv, la nivel național.

(4) Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa Comisiei de etică și deontologie sau justiției, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.

(5) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor legale în vigoare.

(6) În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

(7) În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

Art. 160 Raporturile profesionale cu instituțiile

(1) Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani Vrancea urmărește să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

(3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

Art. 161 Educația medicală continuă

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă acreditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

Obligații etice și deontologice

Art. 162 Obligația acordării îngrijirilor medicale

(1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

(3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

(4) În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

(5) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

(6) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

(7) Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.

(8) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

(9) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

Art. 163 Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

Art. 164 Consimțământul

(1) O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

(2) Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
- c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
- d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
- e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

(3) Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;

b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

Art. 165 Secretul profesional

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

(3) Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

(4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

(5) Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

(6) În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

(7) Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

Art. 166 Situația bolnavului psihic

(1) Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

(2) Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltrătarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

(3) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

(4) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (3) atunci când este necesară intervenția de urgență.

(5) Consimțământul poate fi retras în orice moment de către pacient sau de reprezentantul sau legal ori conventional, medicul psihiatru având obligația să informeze pacientul sau reprezentantul sau legal ori conventional asupra urmărilor întreruperii tratamentului.

(6) Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

Art. 168 Pacientul privat de libertate

Condițiile de asistență și îngrijire a sănătății mintale ale persoanelor care execută pedepse cu închisoarea sau care sunt reținute sau arestate preventiv și despre care s-a stabilit că au o tulburare psihică, precum și persoanele internate în spitalul de psihiatrie ca urmare a aplicării măsurilor medicale de siguranță prevăzute de Codul penal nu pot fi discriminatorii în raport cu celelalte persoane bolnave psihic.

Art. 172 Dispoziții finale

(1) Actele medicale sau de îngrijire efectuate de asistenții medicali generalisti, moșii și asistenți medicali vor purta semnatura acestora, pentru asumarea răspunderii individuale și probarea responsabilității profesionale.

(2) Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică și deontologie constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară care nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

CAPITOLUL XI ETICA SI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN

Art.173 Introducere

Realizarea scopului prezentului cod presupune îndeplinirea următoarelor obiective:

- a) performanța -profesia de auditor intern presupune desfășurarea unei activități la cei mai ridicați parametri, în scopul îndeplinirii cerințelor interesului public, în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență;
- b) profesionalismul -profesia de auditor intern presupune existența unor capacități intelectuale și experiențe dobândite prin pregătire și educație și printr-un cod de valori și conduită comun tuturor auditorilor interni;
- c) calitatea serviciilor -constă în competența auditorilor interni de a-și realiza sarcinile ce le revin cu obiectivitate, responsabilitate, sârguință și onestitate;
- d) încrederea - în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, auditorii interni trebuie să promoveze cooperarea și bunele relații cu ceilalți auditori interni și în cadrul profesiei, iar sprijinul și cooperarea profesională, echilibrul și corectitudinea sunt elemente esențiale ale profesiei de auditor intern, deoarece încrederea publică și respectul de care se bucură un auditor intern reprezintă rezultatul realizărilor cumulative ale tuturor auditorilor interni;
- e) conduita - auditorii interni trebuie să aibă o conduită ireproșabilă atât pe plan profesional, cât și personal;
- f) credibilitatea - informațiile furnizate de rapoartele și opiniile auditorilor interni trebuie să fie fidele realității și de încredere.

Art. 174 Principii fundamentale

În desfășurarea activității auditorul intern/angajatul din cadrul unității de audit intern respectă următoarele principii fundamentale:

A. INTEGRITATEA

Conform acestui principiu auditorul intern trebuie să fie corect, onest și incoruptibil, integritatea fiind suportul încrederii și credibilității acordate raționamentului auditorului intern.

B. INDEPENDENȚA ȘI OBIECTIVITATEA

1. Independența. Independența față de entitatea auditată și oricare alte grupuri de interese este indispensabilă; auditorii interni trebuie să depună toate eforturile pentru a fi independenți în tratarea problemelor aflate în analiză; auditorii interni trebuie să fie independenți și imparțiali atât în teorie, cât și în practică; în toate problemele legate de munca de audit independența auditorilor interni nu trebuie să fie afectată de interese personale sau exterioare; auditorii interni au obligația de a nu se implica în acele activități în care au un interes legitim/întemeiat.

2. Obiectivitatea. În activitatea lor auditorii interni trebuie să manifeste obiectivitate și imparțialitate în redactarea rapoartelor, care trebuie să fie precise și obiective; concluziile și opiniile formulate în rapoarte trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele obținute și analizate conform standardelor de audit; auditorii interni trebuie să folosească toate informațiile utile primite de la entitatea auditată și din alte surse. De aceste informații trebuie să se țină seama în opiniile exprimate de auditorii interni în mod imparțial. Auditorii interni trebuie, de asemenea, să analizeze punctele de vedere exprimate de entitatea auditată și, în funcție de relevanța acestora, să formuleze opiniile și recomandările proprii; auditorii interni trebuie să facă o evaluare echilibrată a tuturor circumstanțelor relevante și să nu fie influențați de propriile interese sau de interesele altora în formarea propriei opinii.

C. Confidențialitatea

1. Auditorii interni sunt obligați să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor lor; este interzis ca auditorii interni să utilizeze în interes personal

sau în beneficiul unui terț informațiile dobândite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

2. În cazuri excepționale auditorii interni pot furniza aceste informații numai în condițiile expres prevăzute de normele legale în vigoare.

D. Competența profesională

Auditorii interni sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, imparțialitate și la standarde internaționale, aplicând cunoștințele, aptitudinile și experiența dobândite.

E. Neutralitatea politică

1. Auditorii interni trebuie să fie neutri din punct de vedere politic, în scopul îndeplinirii în mod imparțial a activităților; în acest sens ei trebuie să își mențină independența față de orice influențe politice.

2. Auditorii interni au obligația ca în exercitare a atribuțiilor ce le revin să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

Art. 175 Reguli de conduită

Regulile de conduită sunt norme de comportament pentru auditorii interni și reprezintă un ajutor pentru interpretarea principiilor și aplicarea lor practică, având rolul să îndrume din punct de vedere eticauditorii interni.

1. Integritatea:

- a) exercitarea profesiei cu onestitate, bună-credință și responsabilitate;
- b) respectarea legii și acționarea în conformitate cu cerințele profesiei;
- c) respectarea și contribuția la obiectivele etice legitime ale entității;
- d) se interzice auditorilor interni să ia parte cu bună știință la activități ilegale și angajamente care discreditează profesia de auditor intern sau entitatea publică din care fac parte.

2. Independența și obiectivitatea:

- a) se interzice implicarea auditorilor interni în activități sau în relații care ar putea să fie în conflict cu interesele entității publice și care ar putea afecta o evaluare obiectivă;
- b) se interzice auditorilor interni să asigure unei entități auditate alte servicii decât cele de audit și consultanță;
- c) se interzice auditorilor interni, în timpul misiunii lor, să primească din partea celui auditat avantaje de natură materială sau personală care ar putea să afecteze obiectivitatea evaluării lor;
- d) auditorii interni sunt obligați să prezinte în rapoartele lor orice documente sau fapte cunoscute de ei, care în caz contrar ar afecta activitatea structurii auditate.

3. Confidențialitatea: Se interzice folosirea de către auditorii interni a informațiilor obținute în cursul activității lor în scop personal sau într-o manieră care poate fi contrară legii ori în detrimentul obiectivelor legitime și etice ale entității auditate.

4. Competența:

- a) auditorii interni trebuie să se comporte într-o manieră profesională în toate activitățile pe care le desfășoară, să aplice standarde și norme profesionale și să manifeste imparțialitate în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;
- b) auditorii interni trebuie să se angajeze numai în acele misiuni pentru care au cunoștințele, aptitudinile și experiența necesare;
- c) auditorii interni trebuie să utilizeze metode și practici de cea mai bună calitate în activitățile pe care le realizează; în desfășurarea auditului și în elaborarea rapoartelor auditorii interni au datoria de a adera la postulatele de bază și la standardele de audit general acceptate;

d) auditorii interni trebuie să își îmbunătățească în mod continuu cunoștințele, eficiența și calitatea activității lor; șeful compartimentului de audit public intern, respectiv conducătorul entității publice, trebuie să asigure condițiile necesare pregătirii profesionale a auditorilor interni, perioada alocată în acest scop fiind de minimum 15 zile lucrătoare pe an;

e) auditorii interni trebuie să aibă un nivel corespunzător de studii de specialitate, pregătire și experiență profesională elocvente;

f) auditorii interni trebuie să cunoască legislația de specialitate și să se preocupe în mod continuu de creșterea nivelului de pregătire, conform standardelor internaționale;

g) se interzice auditorilor interni să își depășească atribuțiile de serviciu.

Art. 176 Dispoziții finale

Prevederile prezentului cod sunt obligatorii pentru toți auditorii interni din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea.

CAPITOLUL XII
ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC / JURIST

Art. 177 Principii deontologice

(1) Integritatea si autonomia profesionala, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidentialitatea, organizarea, eficacitatea si perseverența sunt ideile diriguitoare care guverneaza activitatea consilierului juridic.

(2) Indeplinirea corecta si in timp util a atributiilor profesionale confera substanta principiului integritatii profesionale. Autonomia si independenta profesionala a consilierului juridic se manifesta prin asumarea unor responsabilitati si actionarea la moment oportun intr-un context determinat.

(3) Consilierii juridici sunt independenti din punct de vedere profesional si se supun numai Constitutiei Romaniei, legii, statutului profesiei si prezentului cod de deontologie profesionala.

(4) Prin independenta profesionala in sensul prezentului cod se intelege libertatea de actiune si de opinie care este limitata doar prin dispozitii legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.

(5) Corectitudinea si integritatea morala sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat sa le respecte atat in timpul serviciului cat si in afara acestuia.

(6) Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate.

Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statutare contrare.

(7) Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite.

(8) Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii.

Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.

(9) Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei.

a) Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic.

b) Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei de consilier juridic.

Art. 178 Conditii de exercitare a profesiei

(1) Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii. In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.

(2) Apartenența consilierului juridic pe baza unui contract individual de muncă la Spitalul Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focșani Vrancea, nu aduce atingere îndatoririlor sale profesionale, oportunității de a alege metodele de lucru sau posibilității de luare a unor decizii în plan profesional. Consilierului juridic îi este interzis în exercitarea profesiei să tolereze acte ilegale.

(3) Consilierul juridic nu se poate prevala de poziția sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice ofertă sau promisiune de avantaje ilicite și se va abține de la acte care contravin principiilor moralei și celor de ordine publică.

(4) Consilierul juridic este responsabil de concluziile și acțiunile sale în exercitarea profesiei.

Art. 179 Îndatoriri profesionale și raporturile dintre consilierii juridici

(1) Consilierul juridic trebuie să asigure transparența activității sale în relațiile cu Spitalul Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focșani Vrancea, precum și cu terțele persoane sub rezerva respectării obligației de confidențialitate. Lipsa de transparență poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic și este interzisă cu desăvârșire.

(2) Consilierul juridic va evita desfășurarea unor activități susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor încredințate spre rezolvare sau să fie pus într-o situație care poate fi percepută ca fiind de natură să lezeze demnitatea profesiei.

(3) Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le consideră compatibile cu competența și funcția sa.

(4) Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozițiilor legale sau prezentului cod și va lua măsurile de precauție necesare pentru a evita situațiile similare.

(5) Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focșani Vrancea. Nu poate fi considerată evităare de conflict situația în care consilierul era obligat să intervină pentru restabilirea legalității și nu a intervenit.

(6) Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitării profesiei sale și va susține independent acesteia.

(7) Consilierul juridic va sprijini colegii în exercitarea profesiei, în aplicarea și apărarea prezentului cod. El va răspunde favorabil la cererea de consultanță a acestora și îi va ajuta în situații dificile, în limita posibilităților sale, în special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.

(8) Consilierul juridic va ține cont de opiniile și practicile colegilor în măsura în care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse în prezentul cod.

(9) Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurență neloială iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competență profesională.

Art. 180 Imaginea profesiei

(1) Relațiile între consilierii juridici se bazează pe respect reciproc și bună credință pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.

(2) Consilierul juridic trebuie să promoveze prin comportamentul său în orice circumstanțe o imagine favorabilă profesiei sale. În acest sens consilierul juridic va conștientiza consecințele posibile ale comportamentului său profesional și ale actelor indeplinite în exercitarea profesiei.

(3) Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizează prin asigurarea unei prestații de calitate.

(4) Exercițarea profesiei de consilier impune obligația de largire a orizonturilor cunoașterii profesionale.

(5) Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.

(6) Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentantilor profesiei de consilier juridic

(7) Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici si se respecta ca atare.

(8) Celeritatea actiunilor consilierului juridic este esentiala pentru activitatea acestuia, asigurand indeplinirea in conditii optime a sarcinilor incredintate.

(9) Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru mentinerea unui climat de legalitate si profesionalism in domeniu.

Art.181 Dispozitii finale

Responsabilitatea profesionala a consilierilor juridici este angajata pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei si actele normative in vigoare. Nerespectarea normelor deontologice atrage raspunderea consilierului juridic.

CAPITOLUL XII **ETICA SI CONDUITA PERSONALULUI TESA**

Art. 182 Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduită urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și să contribuie la eliminarea birocrăției, prin:

a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției funcției publice și al personalului TESA

b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului TESA.

c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între pacienți, celelalte categorii de personal angajat al Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea și personalul TESA

Art. 183 Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului TESA sunt următoarele:

a) supremația Constituției și a legii, principiu conform căruia au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;

b) prioritatea interesului public, principiu conform căruia personalul TESA are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea funcției;

c) asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia personalul TESA are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

d) profesionalismul, principiu conform căruia personalul TESA are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

e) imparțialitatea și independența, principiu conform căruia personalul TESA are obligația să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea funcției;

f) integritatea morală, principiu conform căruia personalului TESA îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;

g) libertatea gândirii și a exprimării, principiu conform căruia personalul TESA poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

h) cinstea și corectitudinea, principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul TESA trebuie să fie de bună -credință;

i) deschiderea și transparența, principiu conform căruia activitățile desfășurate de personalul TESA în exercitarea funcției lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor.

Norme generale de conduită profesională a personalului TESA

Art. 184 Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Personalul TESA are obligația de a asigura un serviciu de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea .

(2) În exercitarea funcției, personalul TESA are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea.

Art. 185 Loialitatea față de Constituție și lege

(1) Personalul TESA are obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul TESA trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Art. 186 Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice

(1) Personalul TESA are obligația de a apăra în mod loial Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea ,precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.

(2) Personalului TESA îi este interzis:

a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, cu politicile și strategiile acestuia;

b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Spitalul Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea are calitatea de parte;

c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea

(3) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului TESA de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii, sau ca o derogare de la dreptul personalului TESA de a face sesizări în baza Legii nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

Art. 187 Libertatea opiniilor

(1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul TESA are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea.

(2) În activitatea lor, personalul TESA are obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea opiniilor, angajații TESA trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Art. 188 Activitatea publică

(1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către personalul TESA desemnat în acest sens de conducătorul autorității sau instituției publice, în condițiile legii.

(2) Personalul TESA desemnate să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, personalul TESA poate participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al autorității ori instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

Art. 189 Cadrul relațiilor în exercitarea funcției

(1) În relațiile cu personalul din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, personalul TESA este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Personalul TESA are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, prin:

- a) întrebuințarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvăluirea unor aspecte ale vieții private;
- c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(3) Personalul TESA trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor. Angajații TESA au obligația să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prin:

a) promovarea unor soluții similare sau identice raportate la aceeași categorie de situații de fapt;

b) eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității activității, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1)

-(3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

Art. 190 Conduita în cadrul relațiilor internaționale

(1) Personalul TESA care reprezintă autoritatea sau instituția publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, personalului TESA îi este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasări le externe, angajații TESA sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

4 Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

5 Personalul TESA nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Art. 191 Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) În procesul de luare a deciziilor, angajații TESA au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Personalului TESA îi este interzis să promită luarea unei decizii de către conducerea Spitalului Județean de Urgență „Sf.Pantelimon” Focsani Vrancea, de către alți angajați, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Art. 192 Obiectivitate în evaluare

(1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații TESA au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul TESA din subordine.

(2) Personalului TESA care ocupă funcții de conducere îi revine obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun ori aprobă avansări, promovări, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

(3) Se interzice personalului TESA de conducere să favorizeze sau să defavorizeze accesul ori promovarea în funcție pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute mai sus

Art. 193 Dispoziții finale

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului TESA, în condițiile legii.

(2) Comisiile de disciplină au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile legii.

(3) Personalul TESA nu poate fi sancționat sau prejudiciat în niciun fel pentru sesizarea cu bună-credință a comisiei de disciplină competente, în condițiile legii, cu privire la cazurile de încălcare a normelor de conduită.

(4) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(5) Personalul TESA răspunde potrivit legii în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, creează prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Prezentul Cod de Etică și deontologie profesională intră în vigoare începând cu data de

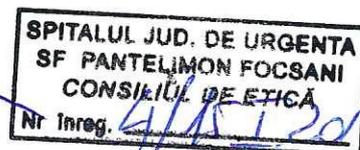
MANAGER,
JR.MINDRILA CONSTANTIN

DIRECTOR MEDICAL,
DR.OCHEAN VALENTIN

DIRECTOR ECONOMIC,
EC.EFTEME MADALINA

DIRECTOR DE INGRIJIRI
AS.MED .DUMBRAVA CATALINA

INTOCMIT,
CONSILIUL ETIC
DR.MIHAILA ROBER

1917

RECEIVED
JAN 10 1917
U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE
WASHINGTON, D.C.

